

Ετήσια έκθεση 2005

Επισκόπηση- Εκκίνηση του νέου προγράμματος εργασίας

1. Παρακολούθηση και κατανόησης της αλλαγής
2. Διερεύνηση παραδειγμάτων επιτυχίας
3. Επικοινωνία και ανταλλαγή ιδεών και εμπειριών
4. Αξιολόγηση της προσφοράς μας
5. Κύριες εκδηλώσεις το 2005

Επισκόπηση- Εκκίνηση του νέου προγράμματος εργασίας

Το 2005 ήταν το πρώτο έτος εφαρμογής του νέου τετραετούς προγράμματος εργασίας του Ιδρύματος για την περίοδο 2005–8. Το Ίδρυμα ξεκίνησε δυναμικά και φιλόδοξα το νέο του πρόγραμμα εργασίας, υπό τον τίτλο «Για καλύτερες συνθήκες διαβίωσης και εργασίας σε μια Ευρώπη που αλλάζει» («*Changing Europe, better work, better life*»), σχεδιάζοντας μία σειρά ερευνητικών έργων που καλύπτουν τα τέσσερα θέματα προτεραιότητας: δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας, εξισορρόπηση επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, Στήριξη της συμμετοχής και της εταιρικής και οικοδόμηση της κοινωνικής συνοχής. Μια σημαντική εξέλιξη στο τέλος του έτους ήταν ο διορισμός του νέου Διευθυντή του Ιδρύματος, Jorma Karppinen, ο οποίος ανέλαβε τα καθήκοντά του τον Δεκέμβριο.

Με σκοπό να συμβάλει στη δημόσια συζήτηση που γίνεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το Ίδρυμα συνέταξε ένα έγγραφο που αποτέλεσε τη συμβολή του στη Πράσινη Βίβλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη δημογραφική αλλαγή. Επιπλέον, η Επιτροπή των Περιφερειών χρησιμοποίησε την εμπειρογνομosύνη του Ιδρύματος για να τεκμηριώσει τη γνώμη της σχετικά με τη βιομηχανική αναδιάρθρωση και τη δημογραφική αλλαγή, ένα αποτέλεσμα στρατηγικής συνεργασίας που αναπτύχθηκε κατά τη διάρκεια του 2005. Συνεχίζοντας την πρακτική που εγκαινιάστηκε το 2004, το Ίδρυμα οργάνωσε και φιλοξένησε στις Βρυξέλλες ένα σεμινάριο ανταλλαγής απόψεων με τους ακολούθους κοινωνικών υποθέσεων των Μόνιμων Αντιπροσωπειών των κρατών μελών της ΕΕ, καθώς και με εκπροσώπους των υπό προσχώρηση και υποψήφιων χωρών. Κατά τη διάρκεια του έτους, προχώρησε η συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κυρίως μέσω σειράς εκδηλώσεων και παρουσιάσεων που κάλυπταν διάφορα θέματα, από την αναδιάρθρωση και τη διαχείριση της αλλαγής μέχρι τις συνθήκες εργασίας και την ποιότητα της εργασίας.

Το 2005 χαρακτηρίστηκε επίσης από τις περαιτέρω προσπάθειες προσέγγισης των ενδιαφερομένων μερών του Ιδρύματος. Έγιναν επισκέψεις σε έξι χώρες – Αυστρία, Ουγγαρία, Ιρλανδία, Σλοβενία, Ισπανία και Σουηδία – στο πλαίσιο του περιοδευόντος προγράμματος *Ευρωπαϊκή ποιότητα ζωής*, οι οποίες περιλάμβαναν διμερείς συνομιλίες με εκπροσώπους των κυβερνήσεων και των κοινωνικών εταίρων. Οι επισκέψεις αυτές, που αποτελούν μια ευκαιρία συνάντησης με τους ενδιαφερόμενα μέρη και παρουσίασης της τρέχουσας έρευνας του Ιδρύματος, θα συνεχιστούν και το 2006. Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας σχετικά με την *Ευρωπαϊκή ποιότητα ζωής* είχε μεγάλη απήχηση στα εθνικά και ευρωπαϊκά μέσα ενημέρωσης, φτάνοντας σε ένα κοινό έξι εκατομμυρίων ανθρώπων σύμφωνα με τις εκτιμήσεις μέσω των εφημερίδων, του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης.

Η έρευνα σε επίπεδο επιχειρήσεων σχετικά με το χρόνο εργασίας και την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής προχώρησε το 2005 με την επέκταση της συλλογής στοιχείων σε έξι νέα κράτη μέλη και την έναρξη του σταδίου του έργου που συνίσταται στην αναφορά και την ανάλυση. Πριν από το τέλος του έτους, μια γενική επισκόπηση των πρώτων αποτελεσμάτων του έργου παρουσιάστηκε στους δημοσιογράφους και δημοσιεύθηκε στο διαδίκτυο.

Λόγω του αριθμού των χωρών και των γλωσσών στις οποίες διεξήχθη η έρευνα, το Ίδρυμα αποφάσισε να αναθέσει σε εξωτερικό εμπειρογνώμονα επί του ποιοτικού ελέγχου την παρακολούθηση του έργου και την παροχή οδηγιών καθ' όλη τη διάρκειά του. Κατά αυτό τον τρόπο, εξασφαλίστηκε η διενέργεια της έρευνας σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές στη διεξαγωγή διεθνών κοινωνικών ερευνών.

Κατά τη διάρκεια του 2005, το Ίδρυμα εξακολούθησε να βελτιώνει τη διαδικασία δημοσιεύσεων, αποσκοπώντας στην έγκαιρη παραγωγή ορθών ερευνητικών αποτελεσμάτων ως υλικό πληροφόρησης για τη δημόσια συζήτηση και τη χάραξη πολιτικής τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε εθνικό επίπεδο. Το 2005 δημοσιεύθηκαν σημαντικές δημοσιεύσεις, όπως το Ευρωπαϊκό λεξικό εργασιακών σχέσεων (*European industrial relations dictionary*), το οποίο περιλαμβάνει 300 όρους με διασταυρούμενες παραπομπές σχετικά με την απασχόληση και την πολιτική εργασιακών σχέσεων, και η

βάση δεδομένων EurLIFE, η οποία παρέχει εύκολη πρόσβαση σε δείκτες σχετικά με τις συνθήκες διαβίωσης στην Ευρώπη. Στο πλαίσιο του προγράμματος δημοσιεύσεών του, το Ίδρυμα παρήγαγε 178 δημοσιεύσεις, ήτοι αύξηση 10% σε σχέση με τις δημοσιεύσεις του 2004. Λαμβάνοντας υπόψη τις προτάσεις που προέκυψαν από έρευνα μεταξύ των χρηστών, το Ίδρυμα σχεδίασε εκ νέου τον βασικό δικτυακό τόπο του, Eurofound, το 2005, βελτιώνοντας τη λειτουργία αναζήτησης και τα εργαλεία πλοήγησης. Ο δικτυακός τόπος είναι ο βασικός διάυλος για τη διάδοση της έρευνας και των πορισμάτων της και η αναβάθμιση του δικτυακού τόπου οδήγησε σε αισθητή αύξηση του συνολικού αριθμού επισκέψεων.

Τον Οκτώβριο το Ίδρυμα δημοσίευσε το πρώτο τεύχος του νέου του περιοδικού, *Foundation Focus*, με θέμα τη εργασιακή αναδιάρθρωση. Κάθε τεύχος σχεδιάζεται να είναι αφιερωμένο σε ένα κρίσιμο θέμα κοινωνικής και οικονομικής σημασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με σειρά άρθρων που θα πραγματεύονται διαφορετικές πτυχές του θέματος. Κατ' αυτόν τον τρόπο το Ίδρυμα επιδιώκει να συνεισφέρει στη δημόσια συζήτηση, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο, για τα μεγάλα θέματα που διαμορφώνουν τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας στην Ευρώπη.

Το 2005 επήλθαν ορισμένες αλλαγές στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος, οι οποίες αποτυπώθηκαν σε κανονισμό του Συμβουλίου που ενημερώνει και τροποποιεί τον αρχικό κανονισμό (EOK) 1365/75 περί δημιουργίας του Ιδρύματος.

Μετά από τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης θεσπίστηκαν νέοι κανόνες διοίκησης, κυρίως λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος του οργάνου λήψης αποφάσεων του Ιδρύματος.

Το Διοικητικό Συμβούλιο διατήρησε την τριμερή δομή του και θα συνεδριάζει πλέον μόνο μία φορά το χρόνο, πέραν των ετήσιων συνεδριάσεων των ομάδων. Επιπλέον, το προεδρείο ανέλαβε μεγαλύτερες εξουσίες λήψης αποφάσεων. Το γεγονός ότι το Ίδρυμα απορρόφησε το 100% του προϋπολογισμού του για το 2005 (όπως είχε συμβεί και το 2004) αποτελεί ένδειξη της αποτελεσματικής διαχείρισης των υποθέσεων του κατά τη διάρκεια του έτους.

Το 2005, το Ίδρυμα ενέτεινε τις προσπάθειές του για την καθιέρωση μιας νέας μεθοδολογίας αναφοράς και ανάλυσης πληροφοριών στους τομείς της ποιότητας της εργασίας και της απασχόλησης, των εργασιακών σχέσεων και της αναδιάρθρωσης. Το νέο δίκτυο ερευνητών, που καλύπτει 30 ευρωπαϊκές χώρες, θα διοχετεύει πληροφορίες στα τρία εργαλεία παρακολούθησης του Ιδρύματος, το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Εργασιακών Σχέσεων (EIRO), το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο των Συνθηκών Εργασίας (EWCO) και το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο της Αναδιάρθρωσης (ERM). Η αναδιάρθρωση του τρόπου εργασίας, που θα αρχίσει να εφαρμόζεται από τον Μάρτιο του 2006, αναμένεται να επιφέρει μεγαλύτερη συνεργία μεταξύ όλων των τομέων του Ιδρύματος και να άρει τις αλληλεπικαλύψεις διαδικασιών και περιεχομένου που υπάρχουν σήμερα μεταξύ των χωριστών δικτύων. Αναμένεται επίσης ότι θα ανταποκριθεί με πιο ορθολογικό τρόπο στην αυξανόμενη ζήτηση και το μεγαλύτερο μέγεθος του πελατολογίου του Ιδρύματος στη μετά τη διεύρυνση περίοδο. Το νέο δίκτυο θα παίζει επίσης ρόλο στην παρέμβαση στη δημόσια συζήτηση επί της πολιτικής στα κράτη μέλη και θα στηρίζει τη διάδοση των γνώσεων του Ιδρύματος στο ευρύ κοινό.

Κατά τη διάρκεια του έτους τέθηκε σε εφαρμογή η δεύτερη φάση του Προγράμματος Ανάπτυξης των Ανθρώπινων Πόρων, που αποσκοπεί σε μια πιο συμμετοχική και διαφανή προσέγγιση της διαχείρισης επιδόσεων. Ο στόχος του εγχειρήματος αυτού είναι η παροχή περισσότερων ευκαιριών στους υπαλλήλους του Ιδρύματος και η πλήρης αξιοποίηση των δυνατοτήτων τους. Επίσης κατά τη διάρκεια του έτους, το Ίδρυμα εφάρμοσε τον προσφάτως αναθεωρηθέντα κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, προκειμένου να εξομοιωθούν τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του προσωπικού του με τα ισχύοντα στα λοιπά όργανα της ΕΕ.

Παρακολούθηση και κατανόησης της αλλαγής

1

Η παρακολούθηση και κατανόηση της αλλαγής είναι το πρώτο από τα τρία βασικά καθήκοντα του Ιδρύματος που προβλέπονται στο νέο του πρόγραμμα εργασίας για την περίοδο 2005–8. Η αλλαγή παρακολουθείται μέσω του πανευρωπαϊκού δικτύου πληροφόρησης του Ιδρύματος, βάσει πληροφοριών που διαβιβάζουν ανταποκριτές από όλα τα κράτη μέλη και μέσω των εκτενών πανευρωπαϊκών ερευνών του Ιδρύματος. Τα δίκτυα συλλέγουν εθνικά δεδομένα τόσο από τα κράτη μέλη όσο και από τις υπό προσχώρηση και τις υποψήφιες χώρες, ενώ οι έρευνες παρέχουν δεδομένα προς ανάλυση από τα 25 κράτη μέλη και από ορισμένες άλλες χώρες σε ευρύ φάσμα θεμάτων που σχετίζονται με τις τέσσερις βασικές θεματικές κατηγορίες του Ιδρύματος. Συμπληρωματικές πληροφορίες παρέχονται από δύο ακόμη πηγές, την δικτυακή βάση δεδομένων EurLIFE, η οποία παρέχει στατιστικές πληροφορίες σχετικά με την ποιότητα ζωής των Ευρωπαίων πολιτών, και το διαδικτυακό γλωσσάριο όρων European industrial relations dictionary (Ευρωπαϊκό λεξικό εργασιακών σχέσεων).

Δίκτυα

Τα τρία δίκτυα – το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Εργασιακών Σχέσεων (EIRO), το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο της Αναδιάρθρωσης (ERM) και το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο των Συνθηκών Εργασίας, έχουν κεντρικό ρόλο στις δραστηριότητες παρακολούθησης του Ιδρύματος. Οι εκθέσεις και η ανάλυση που παρέχουν μέσω του Διαδικτύου αποτελούν χρήσιμη, επίκαιρη και αξιόπιστη πηγή πληροφοριών για το κοινό στο οποίο στοχεύει το Ίδρυμα. Σημαντική εξέλιξη του 2005 για όλα τα δίκτυα ήταν η επέκταση της κάλυψής τους σε περισσότερες χώρες και οι προετοιμασίες για το νέο ενοποιημένο δίκτυο πληροφόρησης που θα τεθεί σε λειτουργία τον Μάρτιο του 2006.

Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Εργασιακών Σχέσεων

Το EIRO εισήλθε στον όγδοο χρόνο λειτουργίας του το 2005, ενώ η διαδικτυακή βάση δεδομένων εξακολουθεί να αποτελεί βασική πηγή ειδήσεων και ανάλυσης για το κοινό στο οποίο απευθύνεται το Ίδρυμα, δηλαδή τους κοινωνικούς εταίρους και τις κυβερνήσεις, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τους λοιπούς ευρωπαϊκούς φορείς. Η χρήση της βάσης δεδομένων του EIRO παρέμεινε υψηλή καθ' όλη τη διάρκεια του 2005, ενώ ο μέσος μηνιαίος αριθμός συνδέσεων χρηστών αυξήθηκε από 176.088 το 2004 σε 195.554 το 2005, σημειώνοντας άνοδο 11%.

Η έκθεση *Industrial relations developments to 2004* (Εξελίξεις στον τομέα των εργασιακών σχέσεων το 2004) δημοσιεύθηκε από κοινού με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η έκθεση παρέχει μια συγκριτική επισκόπηση των σημαντικότερων γεγονότων και θεμάτων στον τομέα των εργασιακών σχέσεων που ανέκυψαν κατά τη διάρκεια του έτους, τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό επίπεδο. Σκιαγραφεί τις κύριες δραστηριότητες στην κατεύθυνση του ευρωπαϊκού κοινωνικού διαλόγου, και τη νομοθεσία και τις πολιτικές σε θέματα απασχόλησης. Εξετάζει επίσης τα βασικά θέματα που καλύφθηκαν από συλλογικές διαπραγματεύσεις: αμοιβές, χρόνος εργασίας, ασφάλεια της εργασίας, ίσες ευκαιρίες και κατάρτιση. Οκτώ συγκριτικές μελέτες και έξι θεματικές ενότητες δημοσιεύθηκαν στο διαδίκτυο, καθώς και συγκριτικές ενημερώσεις σχετικά με τις εξελίξεις που σημειώθηκαν στην Ευρώπη στα θέματα του χρόνου εργασίας και των αμοιβών.

Στις αρχές του 2005, ο δικτυακός τόπος του EIRO αποτέλεσε αντικείμενο έρευνας μεταξύ των χρηστών, εξέτασης από ειδικούς του Διαδικτύου και ελέγχου ευχρηστίας. Τα αποτελέσματα της έρευνας μεταξύ χρηστών ήταν εν γένει θετικά, καθώς οι χρήστες απένειμαν υψηλή βαθμολογία στις πληροφορίες που περιέχονται στον δικτυακό τόπο από άποψη χρησιμότητας και αξιοπιστίας. Οι χρήστες ανέδειξαν την ανάγκη βελτίωσης της λειτουργίας έρευνας και η βελτιωμένη αυτή λειτουργικότητα έχει αρχίσει να εφαρμόζεται.

Η εξέταση από ειδικούς του Διαδικτύου αποσκοπούσε στο να γίνει καλύτερα κατανοητό πόσο αποτελεσματικά εξυπηρετεί το EIRO το κοινό στο οποίο απευθύνεται κατ' εσχόλη. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, εκπρόσωποι των κοινωνικών εταίρων, των κυβερνήσεων, των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, των διεθνών οργανισμών, καθώς και

εμπειρογνώμονες προσκλήθηκαν σε ομάδα συζήτησης που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες τον Ιούλιο. Η ομάδα συζήτησε ενδελεχώς θέματα όπως η ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχει το EIRO στο βασικό κοινό του, το πώς μπορούν να βελτιωθούν οι υπηρεσίες αυτές, το πώς μπορεί να βελτιωθεί η ποιότητα των άρθρων και μελετών, καθώς και άλλα θέματα σχετικά με τις τρέχουσες και μελλοντικές εξελίξεις.

Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Αναδιάρθρωσης

Το 2005 ήταν ο τέταρτος χρόνος λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου Αναδιάρθρωσης (ERM). Στόχος του ERM είναι να αποτυπώσει την έκταση της αναδιάρθρωσης που παρατηρείται στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις και να καταγράψει τον αριθμό των θέσεων εργασίας που χάνονται ή δημιουργούνται εξ αυτής. Παρέχει πληροφορίες σχετικά με συγκεκριμένες περιπτώσεις αναδιάρθρωσης και επιτρέπει την κατάρτιση στατιστικών για τη σύγκριση μεταξύ των χωρών, των τομέων και του είδους αναδιάρθρωσης. Οι ανταποκριτές παρακολουθούν τον Τύπο της χώρας τους σε καθημερινή βάση αναζητώντας δημοσιεύματα σχετικά με την αναδιάρθρωση επιχειρήσεων. Το 2004 το ERM κάλυπτε μόνο 18 χώρες, ενώ το 2005 επέκτεινε το πεδίο των δραστηριοτήτων του καλύπτοντας και τα 25 κράτη μέλη της ΕΕ και επιπλέον τις υπό προσχώρηση χώρες Ρουμανία και Βουλγαρία.

Στο τέλος του 2005 η βάση δεδομένων του ERM περιλάμβανε πληροφορίες για 3.781 περιπτώσεις αναδιάρθρωσης, εκ των οποίων οι 1.555 προστέθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους αυτού. Ένα ενδιαφέρον συμπέρασμα είναι ότι το 40% των καταγεγραμμένων περιπτώσεων αφορά την επέκταση των επιχειρήσεων, γεγονός που οδήγησε στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Το 2004, λιγότερο από το 20% των περιπτώσεων υπαγόταν στην κατηγορία αυτή. Ωστόσο, το 2005 ανακοινώθηκε η απώλεια περισσότερων από 520.000 θέσεων εργασίας συνεπεία δραστηριοτήτων αναδιάρθρωσης σε σύγκριση με τη δημιουργία 370.000 νέων θέσεων. Κατά τη διάρκεια του έτους δημοσιεύθηκαν τέσσερα τεύχη της τριμηνιαίας έκδοσης *ERM quarterly*: αυτό το διαδικτυακό περιοδικό αναλύει τις τάσεις που παρατηρούνται σε συγκεκριμένους τομείς και σε κάθε τεύχος επικεντρώνεται στις δραστηριότητες αναδιάρθρωσης σε μία συγκεκριμένη χώρα και σε δύο εταιρείες.

Λόγω της φύσης της χρησιμοποιούμενης μεθοδολογίας, τα αριθμητικά στοιχεία που παρέχει το ERM περισσότερο αποτυπώνουν γενικές τάσεις παρά διαμορφώνουν μια πλήρη και ακριβή εικόνα των δραστηριοτήτων αναδιάρθρωσης των ευρωπαϊκών εταιρειών. Η συλλογή δεδομένων είναι προσανατολισμένη στις μεγάλες πολυεθνικές επιχειρήσεις καθώς δεν περιλαμβάνονται οι δραστηριότητες των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων. Επιπροσθέτως, λόγω του ότι καταγράφονται μόνο οι ανακοινώσεις εταιρειών και όχι οι πραγματικά απολεσθείσες θέσεις εργασίας, υπάρχει αναπόφευκτα ένα κενό πληροφόρησης, ακολουθώντας τις διαπραγματεύσεις με τους εργαζομένους και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, η εταιρεία είναι δυνατό να μην υλοποιήσει το σχέδιο που είχε ανακοινώσει. Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο της Αλλαγής (EMCC) σχεδιάζει να εξερευνήσει τρόπους για την κάλυψη αυτού του κενού το 2006, χρησιμοποιώντας στατιστικά και διοικητικά δεδομένα για την επαλήθευση των πορισμάτων του ERM.

Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο των Συνθηκών εργασίας

Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο των Συνθηκών Εργασίας (EWCO) εισήλθε στο δεύτερο έτος λειτουργίας του το 2005. Το EWCO είναι ουσιαστικά μια πηγή πληροφοριών η οποία βασίζεται σε δικτυακές εφαρμογές και καλύπτει θέματα που αφορούν την ποιότητα της εργασίας και της απασχόλησης στην Ευρώπη. Το δίκτυο εθνικών ανταποκριτών του παρέχει τακτικά ειδήσεις και εκθέσεις σχετικά με δεδομένα εθνικών ερευνών για τις συνθήκες εργασίας, καθώς και συγκριτικές αναλύσεις επιλεγμένων θεμάτων. Το 2005 το δίκτυο επεκτάθηκε προκειμένου να περιλάβει τέσσερις νέους ανταποκριτές για τη Βουλγαρία, την Ουγγαρία, το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Ρουμανία. Έτσι, προέκυψε ένα δίκτυο δεκαέξι εθνικών ανταποκριτών και ενός ανταποκριτή σε επίπεδο ΕΕ.

Το 2005, το EWCO δημοσίευσε εκθέσεις επί ειδικών θεμάτων που συντάχθηκαν συλλογικά από τους ανταποκριτές. Μεταξύ των θεμάτων αυτών περιλαμβάνεται το συνδεδεμένο με την εργασία στρες, ο συνδυασμός οικογένειας και εργασίας πλήρους απασχόλησης και ο αντίκτυπος της κατάρτισης στην απασχολησιμότητα. Το EWCO δημοσίευσε επίσης δώδεκα νέες εκθέσεις επί εθνικών ερευνητικών δεδομένων. Οι εκθέσεις αυτές, οι οποίες βασίζονται σε εθνικές

έρευνες σχετικά με τις συνθήκες εργασίας, παρέχουν στοιχεία που συμπληρώνουν τα ερευνητικά δεδομένα σε επίπεδο ΕΕ που διαθέτει το Ίδρυμα. Παρέχουν επίσης μια πολύτιμη μεθοδολογική εισαγωγή δεδομένων για μελλοντικά ερωτηματολόγια της Ευρωπαϊκής Έρευνας για τις Συνθήκες Εργασίας. Το 2005 το EWCO δημοσίευσε επίσης την έκθεση *Annual Review of Working Conditions in the EU: 2004–2005 (Ετήσια Ανασκόπηση των Συνθηκών Εργασίας στην ΕΕ: 2004-2005)*, όπου σκιαγραφούνται οι συναφείς εξελίξεις στους τομείς της νομοθεσίας και της πολιτικής και εξετάζονται οι τάσεις στο χώρο εργασίας.

Έρευνες

Οι τρεις συγκριτικές έρευνες μεγάλης κλίμακας του Ιδρύματος – η Ευρωπαϊκή Έρευνα για τις Συνθήκες Εργασίας, η Ευρωπαϊκή Έρευνα σε Θέματα Ποιότητας Ζωής και η Έρευνα σε Επίπεδο Επιχειρήσεων σχετικά με τον χρόνο εργασίας και την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής – αποσκοπούν στην χαρτογράφηση καιρίων θεμάτων και τάσεων όσον αφορά τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας των ευρωπαίων πολιτών. Στη μετά τη διεύρυνση περίοδο, το αντικείμενο των ερευνών έχει επεκταθεί ώστε να συμπεριλάβει τα νέα κράτη μέλη, αλλά και τις υποψήφιας και υπό προσχώρηση χώρες. Το 2005, πραγματοποιήθηκε η συλλογή στοιχείων για την τέταρτη ευρωπαϊκή έρευνα για τις συνθήκες εργασίας, συνεχίστηκε η ανάλυση των αποτελεσμάτων της πρώτης ευρωπαϊκής έρευνας σε θέματα ποιότητας ζωής και επεκτάθηκε η συλλογή στοιχείων για την πρώτη έρευνα σε επίπεδο επιχείρησης προκειμένου να συμπεριληφθούν ακόμα έξι νέα κράτη μέλη.

Ευρωπαϊκή έρευνα για τις συνθήκες εργασίας

Η συλλογή στοιχείων για την τέταρτη ευρωπαϊκή έρευνα για τις συνθήκες εργασίας πραγματοποιήθηκε από τον Σεπτέμβριο μέχρι τον Νοέμβριο του 2005· τα προκαταρκτικά αποτελέσματα αναμένονται εντός του δεύτερου τριμήνου του 2006. Συνολικά, συμμετείχαν 31 χώρες, συμπεριλαμβανομένων και των 25 κρατών μελών της ΕΕ, ενώ ελήφθησαν συνεντεύξεις από 29.648 Ευρωπαίους εργαζομένους.

Η έρευνα αυτή είχε πραγματοποιηθεί στο παρελθόν το 1990, το 1995 και το 2000, ενώ η παρούσα τέταρτη έρευνα θα διαμορφώσει ένα πολύτιμο πορτρέτο, αυτό της εργαζόμενης Ευρώπης το 2005, και θα καταδείξει τη φύση των αλλαγών που επηρέασαν το εργατικό δυναμικό και τις συνθήκες εργασίας τα τελευταία 15 χρόνια. Η έρευνα αποτελεί τη μοναδική πηγή εναρμονισμένων δεδομένων για τους ευρωπαϊκούς φορείς χάραξης πολιτικής επί πολλών σημαντικών δεικτών της επαγγελματικής ζωής. Αντισταθμίζει την απουσία δεδομένων σε εθνικό επίπεδο σε πολλές χώρες και παρέχει μια βάση για διεθνείς συγκρίσεις.

Οι βασικοί τομείς τους οποίους πραγματεύεται το ερωτηματολόγιο της τέταρτης έρευνας είναι εν πολλοίς οι ίδιοι με αυτούς των προηγούμενων ερευνών: καλύπτουν θέματα όπως ο χρόνος εργασίας, οι ψυχολογικοί κίνδυνοι που απορρέουν από την εργασία και η οργάνωση της εργασίας. Το Ίδρυμα έχει συλλέξει πλέον μια μοναδική χρονική σειρά δεδομένων επί των θεμάτων αυτών σε ευρωπαϊκό, εθνικό και τομεακό επίπεδο. Σε ορισμένους τομείς, το αντικείμενο της έρευνας διευρύνθηκε το 2005 προκειμένου να συμπεριλάβει ερωτήσεις σχετικά με τον τόπο εργασίας, το κατά πόσον η εργασία επεκτείνεται και πέραν των ωρών εργασίας, το νόημα και την ικανοποίηση από την εργασία. Ομοίως, υπάρχουσες ερωτήσεις σχετικά με τη χρήση της τεχνολογίας στην εργασία και την κατάρτιση σε θέματα συνδεδεμένα με την εργασία τροποποιήθηκαν ή επεκτάθηκαν, ώστε να αντικατοπτρίζουν την αυξανόμενη σημασία των θεμάτων αυτών στη ζωή πολλών εργαζομένων. Αυτές οι αναθεωρήσεις του ερωτηματολογίου, καθώς και οι διαδικασίες ποιοτικού ελέγχου που εφαρμόστηκαν στις φάσεις σχεδιασμού της έρευνας, υλοποίησης της και επεξεργασίας των δεδομένων, αναμένεται να οδηγήσουν στη συλλογή περισσότερων δεδομένων και στη δημιουργία μιας πιο στέρεας βάσης για τη μελλοντική ανάλυση των συνθηκών εργασίας στην Ευρώπη.

Η έρευνα είχε σημαντική επίδραση στα δεκαπέντε χρόνια λειτουργίας της. Μια ένδειξη του μεγάλου κύρους της είναι η συμμετοχή δύο χωρών που δεν είναι μέλη της ΕΕ – της Νορβηγίας και της Ελβετίας – σε βάση αυτοχρηματοδότησης. Άλλη μία ένδειξη προς τούτο είναι η συχνότητα αναφοράς των δεδομένων της έρευνας σε μελέτες και δημοσιεύσεις σε θέματα πολιτικής και επιπλέον ο αριθμός των αιτήσεων παραχώρησης του συνόλου των δεδομένων της έρευνας (περισσότερες από 300 αιτήσεις από το 2002) από εθνικούς και διεθνείς οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένων των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, κυβερνήσεων των κρατών μελών, οργανώσεων κοινωνικών εταιριών, του ΟΟΣΑ και της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ).

Οι απώτεροι στόχοι της έρευνας είναι η ακριβής αποτύπωση της εικόνας της εργασίας στην Ευρώπη το 2005, η παροχή αξιόπιστων στοιχείων για την τεκμηριωμένη χάραξη της ευρωπαϊκής πολιτικής και η συνδρομή στην εκπλήρωση της δέσμευσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για «περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας». Η σύνταξη εκθέσεων με βάση τα αποτελέσματα της τέταρτης έρευνας θα ξεκινήσει το 2006. Τα πορίσματα μπορούν να συμβάλουν ουσιαστικά στη δημόσια συζήτηση σχετικά με τις συνθήκες εργασίας στην Ευρώπη, αλλά και στη βελτίωσή τους.

Ευρωπαϊκή έρευνα σε θέματα ποιότητας ζωής

Η ευρωπαϊκή έρευνα σε θέματα ποιότητας ζωής πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά το 2003, καλύπτοντας 28 χώρες (τα 25 κράτη μέλη και τρεις υποψήφιες χώρες). Εξετάζει ευρύ φάσμα θεμάτων όπως η απασχόληση, το εισόδημα, η εκπαίδευση, η στέγαση, η οικογένεια, η υγεία, η ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, η ικανοποίηση από τη ζωή και η αντιληπτή ποιότητα της κοινωνίας. Το 2005 εμπεριστατωμένες αναλύσεις των δεδομένων της ευρωπαϊκής έρευνας σε θέματα ποιότητας ζωής δημοσιεύθηκαν σε σειρά εκθέσεων που αφορούσαν τρία θέματα: τις εισοδηματικές ανισότητες και τη στέρηση· τα οικογενειακά, εργασιακά και κοινωνικά δίκτυα· την ικανοποίηση από τη ζωή, την ευτυχία και την αίσθηση ενσωμάτωσης στο περιβάλλον τους. Μια τέταρτη έκθεση, η οποία εξετάζει τη στέγαση και το τοπικό περιβάλλον, θα δημοσιευθεί το 2006.

Τα πορίσματα της έρευνας γνωστοποιήθηκαν μέσω παρουσιάσεων σε εθνικές και διεθνείς εκδηλώσεις, για παράδειγμα, τον Μάιο σε σύσκεψη της επιτροπής εμπειρογνομόνων για το παιδί και την οικογένεια του Συμβουλίου της Ευρώπης υποβλήθηκε ανακοίνωση με θέμα «Demographic changes in Europe: implications for family policy» («Δημογραφικές αλλαγές στην Ευρώπη: συνέπειες στην πολιτική για την οικογένεια»). Τον Μάρτιο, τα αποτελέσματα της έρευνας σχετικά με θέματα ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής παρουσιάστηκαν σε διεθνές συνέδριο που διοργάνωσε το CBAF (κέντρο για την ισορροπία προσωπικής και επαγγελματικής ζωής) στη Δανία. Τον Νοέμβριο, τα πορίσματα της έρευνας σε θέματα εισοδηματικών ανισοτήτων και στέρησης παρουσιάστηκαν στο συνέδριο “*The Future of the European Social Model: A German Perspective*” («Το μέλλον του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου: η γερμανική προοπτική»), που διοργάνωσε το γερμανικό Υπουργείο Οικογένειας, Ηλικιωμένων, Γυναικών και Νέων.

Τον Δεκέμβριο, το WZB (κέντρο ερευνών για τις κοινωνικές επιστήμες του Βερολίνου) σε συνεργασία με το Ίδρυμα οργάνωσε επιστημονικό συνέδριο, στο οποίο έγινε ανασκόπηση άρθρων που βασίζονται σε δεδομένα της εν λόγω έκθεσης. Σε συνέχεια των εργασιών του συνεδρίου, πρόκειται να δημοσιευθεί τόμος με επιστημονικές εργασίες που πραγματεύονται θέματα ποιότητας ζωής.

Κατά την περιοδεία για την Ποιότητα Ζωής το Ίδρυμα επισκέφθηκε έξι πρωτεύουσες κατά τη διάρκεια του έτους: Βιέννη, Βουδαπέστη, Μαδρίτη, Λιουμπλιάνα, Δουβλίνο και Στοκχόλμη. Τέσσερις ακόμη εμπεριστατωμένες αναλύσεις των δεδομένων της έρευνας που πρόκειται να δημοσιευθούν το 2006 θα ολοκληρώσουν την ανάλυση της Πρώτης Έρευνας σε Θέματα Ποιότητας Ζωής.

Επί του παρόντος, δεδομένα της έρευνας χρησιμοποιούνται για μία έκθεση σχετικά με την ποιότητα ζωής στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία, ενώ η πρώτη έκθεση της έρευνας στη Νορβηγία (η οποία διεξήχθη στη Νορβηγία το 2004 χρησιμοποιώντας το ερωτηματολόγιο του Ιδρύματος) θα επικεντρωθεί ιδίως στην ποιότητα ζωής των ατόμων με αναπηρία στην Ευρώπη.

Έρευνα σε επίπεδο επιχείρησης σχετικά με το χρόνο εργασίας και την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής

Η συλλογή στοιχείων για την πρώτη έρευνα του Ιδρύματος σχετικά με το χρόνο εργασίας και τις πολιτικές εξισορρόπησης της επαγγελματικής και της προσωπικής ζωής πραγματοποιήθηκε σε επιχειρήσεις της πρώην ΕΕ15 το 2004. Το 2005, όταν διατέθηκαν πόροι, το Ίδρυμα επέκτεινε τη συλλογή δεδομένων σε έξι από τα κράτη μέλη που προσχώρησαν το 2004 την Κύπρο, τη Δημοκρατία της Τσεχίας, την Ουγγαρία, τη Λετονία, την Πολωνία και τη Σλοβενία. Η έρευνα συμπληρώνει τα δεδομένα που διαθέτει ήδη το Ίδρυμα σχετικά με τον χρόνο εργασίας και τις έρευνες που μέχρι τώρα επικεντρώθηκαν κυρίως σε μεμονωμένους εργαζομένους. Το στάδιο σύνταξης εκθέσεων και ανάλυσης πραγματοποιήθηκε το 2005, ενώ ορισμένα βασικά αποτελέσματα δημοσιεύθηκαν στο διαδίκτυο στα τέλη του έτους.

Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για τη δεύτερη φάση – έξι νέα κράτη μέλη – ήταν η ίδια με αυτήν που χρησιμοποιήθηκε στην πρώτη φάση. Η επιλεγείσα μονάδα έρευνας ήταν η επιχείρηση (η κατά τόπους μονάδα)· η έρευνα κάλυψε όλους τους κλάδους της οικονομίας, εκτός από το γεωργικό τομέα και ήταν αντιπροσωπευτική όλων των επιχειρήσεων με 10 ή περισσότερους υπαλλήλους· επιπλέον, το δείγμα χωρίστηκε σε κατηγορίες με βάση το μέγεθος της επιχείρησης και τον ευρύτερο οικονομικό τομέα.

Η έρευνα εστιάστηκε σε ρυθμίσεις του χρόνου εργασίας που μπορούν να βοηθήσουν ουσιαστικά τους εργαζομένους να επιτύχουν ικανοποιητική ισορροπία μεταξύ της επαγγελματικής και της προσωπικής τους ζωής. Μεταξύ των ρυθμίσεων αυτών περιλαμβάνονται η μερική απασχόληση, η επέκταση του ωραρίου λειτουργίας, οι ευέλικτες ρυθμίσεις του χρόνου εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των λογαριασμών χρόνου εργασίας, οι υπερωρίες, η γονική άδεια, η σταδιακή και η πρόωγη συνταξιοδότηση και μέτρα που διευκολύνουν την εξισορρόπηση μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής.

Οι ερωτηθέντες ήταν ανώτερα διευθυντικά στελέχη με αρμοδιότητα σε θέματα προσωπικού και ανεξάρτητοι εκπρόσωποι των εργαζομένων. Συνολικά, ελήφθησαν τηλεφωνικές συνεντεύξεις από διευθυντικά στελέχη από 21.000 και πλέον επιχειρήσεις· στο 25% αυτών των επιχειρήσεων ελήφθη συνέντευξη και από εκπρόσωπο των εργαζομένων. Για τις έξι χώρες που εντάχθηκαν στην έρευνα το 2005, προστέθηκαν δύο επιπλέον βασικές ερωτήσεις: αν η επιχείρηση ελέγχεται από εγχώρια ή ξένα συμφέροντα και αν η επιχείρηση ιδρύθηκε κατά την περίοδο μετάβασης στην οικονομία της αγοράς.

Βάσει του ενοποιημένου συνόλου δεδομένων (και για τις 21 χώρες), το 2005 ξεκίνησε η σύνταξη εκθέσεων και η ανάλυση. Η πρώτη περιγραφική έκθεση ανασκόπησης αναμένεται να δημοσιευθεί το 2006. Θα ακολουθήσει σειρά λεπτομερέστερων εκθέσεων επί συγκεκριμένων ρυθμίσεων (μερική απασχόληση, επέκταση ωραρίου λειτουργίας, γονική άδεια, πρόωγη και σταδιακή συνταξιοδότηση), οι οποίες θα αναλύουν τα δεδομένα της έρευνας και θα τα εντάσσουν σε ευρύτερο πλαίσιο χρησιμοποιώντας άλλες συναφείς έρευνες. Οι εκθέσεις αυτές αναμένεται να είναι έτοιμες το δεύτερο εξάμηνο του 2006.

Έρευνα του Ευρωβαρόμετρου σχετικά με τις κινητικότητες στην εργασία και στην περιοχή

Η συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Απασχόληση, τις Κοινωνικές Υποθέσεις και την Ισότητα των Ευκαιριών συνεχίστηκε και το 2005, με σκοπό την ανάλυση και δημοσίευση των αποτελεσμάτων ερευνών του Ευρωβαρόμετρου σε θέματα που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για το Ίδρυμα, όπως η χρήση της Τεχνολογίας Πληροφοριών και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην εργασία, το κοινωνικό κεφάλαιο και τη χρήση του χρόνου κατά τη διάρκεια του εργασιακού βίου. Το Ίδρυμα διεξάγει ανάλυση των δεδομένων έρευνας του Ευρωβαρόμετρου σχετικά με τις κινητικότητες στην εργασία και στην περιοχή, ενώ συμμετείχε και στον σχεδιασμό του ερωτηματολογίου. Περιλαμβάνει περίπου 50 ερωτήσεις και βασίζεται σε προσωπικές συνεντεύξεις και στα 25 κράτη μέλη. Το σύνολο των δεδομένων περιλαμβάνει περίπου 23.000 συνεντεύξεις. Οι εκθέσεις που θα προκύψουν από το έργο αυτό θα στηρίξουν

τόσο το Ευρωπαϊκό Έτος για την Κινητικότητα των Εργαζομένων 2006 όσο και την προετοιμασία του τμήματος για την κοινωνική διάσταση της κινητικότητας της έκθεσης της Επιτροπής *Social Situation Report 2007 (Έκθεση περί της Κοινωνικής Κατάστασης 2007)*. Επιπλέον, οι εκθέσεις θα βοηθήσουν το Ίδρυμα να εκπονήσει μία πιο διεξοδική έρευνα σχετικά με την επαγγελματική κινητικότητα και τις μετακινήσεις εργαζομένων μεταξύ περιφερειών και χωρών. Ο επιδιωκόμενος στόχος είναι:

- να συνταχθεί μια εμπειρισταωμένη περιγραφή της κινητικότητας στην Ευρώπη μεταξύ γεωγραφικών περιοχών και αγορών εργασίας,
- να αναλυθούν οι κινητήριες δυνάμεις και οι φραγμοί της κινητικότητας στην Ευρώπη,
- να προσδιοριστούν οι οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες των τάσεων που παρατηρούνται στην Ευρώπη ως προς την κινητικότητα.

EurLIFE

Η EurLIFE, η βάση δεδομένων του Ιδρύματος σχετικά με τους σχετικούς δείκτες για την ποιότητα ζωής, δημιουργήθηκε τον 2005 και καλύπτει τα 25 κράτη μέλη και επιπλέον τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και την Τουρκία. Παρέχει τα καλύτερα διαθέσιμα δεδομένα από δημοσιευμένες πηγές της ΕΕ και από τις έρευνες του ίδιου του Ιδρύματος όσον αφορά περισσότερους από 120 κοινωνικούς δείκτες και από τους 12 τομείς που διαμορφώνουν την ποιότητα ζωής: εκπαίδευση, απασχόληση, περιβάλλον, οικογένεια, υγεία, στέγαση, ικανοποίηση από τη ζωή, ελεύθερος χρόνος, στέρηση εισοδήματος, ασφάλεια, κοινωνική συμμετοχή και μεταφορές. Το νέο αυτό μέσο επιτρέπει στους χρήστες να δημιουργήσουν γραφήματα και πίνακες με βάση τις δικές τους απαιτήσεις και βοηθά κατ' αυτό τον τρόπο στην χαρτογράφηση των τάσεων και εξελίξεων σε θέματα ποιότητας ζωής των Ευρωπαίων.

<http://www.eurofound.eu.int/areas/qualityoflife/eurlife/index.php>

Ευρωπαϊκό Λεξικό Εργασιακών Σχέσεων

Το *European industrial relations dictionary (Ευρωπαϊκό λεξικό εργασιακών σχέσεων)* σχεδιάστηκε έτσι ώστε να αποτελέσει ένα εύχρηστο εργαλείο αναφοράς του διαδικτύου, συγκεντρώνει δε τους συνηθέστερους όρους που χρησιμοποιούνται στους τομείς της απασχόλησης και των εργασιακών σχέσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Περιέχει σχεδόν 300 λήμματα καταγεγραμμένα με αλφαβητική σειρά. Τα λήμματα περιλαμβάνουν ορισμούς και πραγματολογικές πληροφορίες, καθώς και δεσμούς με νομικά κείμενα της ΕΕ και υποθέσεις του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Οι ορισμοί έχουν προσαρμοστεί ώστε να περιλαμβάνουν τις πιο πρόσφατες πολιτικές και θεσμικές εξελίξεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση – για παράδειγμα, τη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος για την Ευρώπη.

Το λεξικό προσφέρει πολύτιμες πληροφορίες για τη θεωρία και την πρακτική των εργασιακών σχέσεων στην Ευρώπη, οι οποίες πρόκειται να αξιοποιηθούν από μέλη συνδικαλιστικών οργανώσεων, υπαλλήλους των εθνικών διοικήσεων και διεθνών οργανισμών, καθώς και ερευνητές.

Οι κοινωνικοί εταίροι έχουν ήδη χαιρετίσει το ευρωπαϊκό λεξικό των εργασιακών σχέσεων ως ένα πολύτιμο εργαλείο για την κατανόηση του ιδιαίτερου ευρωπαϊκού πλαισίου των εργασιακών σχέσεων. Τα αρχικά σχόλια των χρηστών ως προς την έκταση, την ποιότητα και την προσβασιμότητα των πληροφοριών ήταν θετικά.

Ο εκτελών χρέη Διευθυντή του Ιδρύματος Willy Buschak εγκαινίασε το ευρωπαϊκό λεξικό εργασιακών σχέσεων στις 30 Νοεμβρίου του 2005, παρουσία του Επιτρόπου Špidla και του νέου Διευθυντή Jorma Karppinen. Το λεξικό έχει συνταχθεί στα αγγλικά, είναι διαθέσιμο στο διαδίκτυο δωρεάν και θα ενημερώνεται τακτικά.

<http://www.eurofound.eu.int/areas/industrialrelations/dictionary/index.htm>

Στο προσκήνιο

Ποιοτικός έλεγχος των ερευνών

Η διενέργεια διεθνών ερευνών σε πολλές χώρες και σε περισσότερες από τριάντα διαφορετικές γλώσσες ή γλωσσικές παραλλαγές παρουσιάζει ιδιαίτερες διαχειριστικές και οργανωτικές προκλήσεις. Ήδη από την εναρκτήρια φάση του έργου, στόχος του Ιδρύματος ήταν η διεξαγωγή της Ευρωπαϊκής Έρευνας για τις Συνθήκες Εργασίας του 2005 σύμφωνα με τη βέλτιστη πρακτική στις διεθνείς κοινωνικές έρευνες.

Προς τούτο, το Ίδρυμα ανέθεσε σε εξωτερικό εμπειρογνώμονα ποιοτικού ελέγχου τη δημιουργία ενός λεπτομερούς πλαισίου διασφάλισης ποιότητας. Η συνεχής παροχή οδηγιών σε κάθε φάση του έργου, από τη σύνταξη των προδιαγραφών του διαγωνισμού και τη συλλογή δεδομένων, μέχρι την τελική επεξεργασία και τον έλεγχο των δεδομένων εμπίπτει στις ευθύνες του εμπειρογνώμονα. Στη συνέχεια παρατίθενται συγκεκριμένα στοιχεία που σχεδιάστηκαν για να επηρεάσουν τον ποιοτικό έλεγχο στην έρευνα του 2005.

Σχεδιασμός του ερωτηματολογίου

Μια ομάδα εθνικών εμπειρογνομένων σε θέματα συνθηκών εργασίας από τα περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ, από θεσμικά όργανα της ΕΕ και διεθνών οργανισμών (Eurostat, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΟΟΣΑ, ΔΟΕ) συνέβαλε στη σύνταξη του ερωτηματολογίου της έρευνας. Κατά τη διάρκεια της περιόδου 2004–5 πραγματοποιήθηκε μία σειρά συσκέψεων μεταξύ τεσσάρων εμπειρογνομένων, γεγονός που οδήγησε στη διεύρυνση του αντικειμένου του ερωτηματολογίου προκειμένου να περιληφθούν θέματα όπως ο τόπος εργασίας, ο βαθμός δέσμευσης του εργαζόμενου με την εργασία του και η χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και του διαδικτύου στο πλαίσιο της εργασίας. Κατά τις συσκέψεις αυτές εξετάστηκε επίσης η ευαισθησία του ερωτηματολογίου σε θέματα φύλου.

Μετάφραση του ερωτηματολογίου

Προκειμένου να εντοπιστούν και να επιλυθούν πιθανά γλωσσικά προβλήματα, το ερωτηματολόγιο υπεβλήθη σε δύο χωριστές μεταφραστικές διαδικασίες: την αρχική μετάφραση που έγινε από την κύρια αγγλική έκδοση στις επί μέρους γλώσσες την οποία ακολούθησε μία ανεξάρτητη αντίστροφη μετάφραση προς την αγγλική. Στη συνέχεια, εθνικοί εμπειρογνώμονες που συμμετείχαν στη σύνταξη του ερωτηματολογίου έλεγξαν τις τελικές μεταφράσεις. Για να διευκολυνθεί η μεταφραστική διαδικασία, οι υπάλληλοι του Ιδρύματος συνέταξαν ένα λεπτομερές γλωσσάριο της ορολογίας σε θέματα εργασιακών συνθηκών που χρησιμοποιήθηκε στο ερωτηματολόγιο.

Σύστημα διαχείρισης έργου

Για να εξασφαλιστεί η διαφάνεια σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, ο βασικός πάροχος δεδομένων οργάνωσε ένα άμεσο σύστημα διαχείρισης του έργου της έρευνας το οποίο βασίζεται σε δικτυακές εφαρμογές και περιλαμβάνει ένα σύστημα μετάφρασης του ερωτηματολογίου. Έτσι, οι υπάλληλοι του Ιδρύματος είχαν πρόσβαση σε πραγματικό χρόνο σε όλες τις σχετικές με το έργο πληροφορίες καθ' όλη τη διάρκεια των σταδίων ανάπτυξης και υλοποίησης.

Τεκμηρίωση και παρακολούθηση της συλλογής στοιχείων της έρευνας

Το Ίδρυμα ενέκρινε όλα τα έγγραφα για την προετοιμασία της συλλογής στοιχείων (τα σχέδια δειγματοληψίας, τις οδηγίες προς τους ερευνητές, το εγχειρίδιο των ερευνητών και το ερωτηματολόγιο) πριν από την έναρξη της συλλογής στοιχείων. Κατά το στάδιο συλλογής δεδομένων, ο βασικός πάροχος υπέβαλλε εβδομαδιαίες εκθέσεις σχετικά με τη συλλογή στοιχείων. Επιπλέον, στην αρχή αυτού του σταδίου, οι υπάλληλοι του Ιδρύματος συνόδευσαν τους ερευνητές σε επιτόπιες επισκέψεις σε οκτώ χώρες, γεγονός που τους επέτρεψε να εντοπίσουν και να επιλύσουν ορισμένα θέματα.

Επεξεργασία και στάθμιση δεδομένων

Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ορθή εισαγωγή των αρχικών δεδομένων της συνέντευξης, το 10% των ερωτηματολογίων υποβλήθηκε σε έλεγχο ως προς την ορθότητα της εισαγωγής. Επίσης, σε κάθε χώρα, ελέγχθηκε το 10% των διευθύνσεων και συνεντεύξεων. Ο ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας ποιοτικού ελέγχου εξασφάλισε επίσης την εφαρμογή της βέλτιστης πρακτικής ως προς τις τεχνικές πτυχές της επεξεργασίας δεδομένων.

Τελική τεκμηρίωση έρευνας

Στο πλαίσιο του έργου δημιουργήθηκε ένας φάκελος τελικών εγγράφων τεκμηρίωσης, συμπεριλαμβανομένων χωριστών εκθέσεων σχετικά με την κωδικογράφιση, τη δειγματοληψία, την επεξεργασία και το ξεκαθάρισμα των δεδομένων, τις τεχνικές συλλογής στοιχείων και τη μεθοδολογία, τη διατύπωση του ερωτηματολογίου σε όλες τις γλώσσες και την τελική έκθεση του ποιοτικού ελέγχου της έρευνας.

Στις αρχές του 2006 θα διενεργηθεί επαληθευτική έρευνα που θα καλύπτει έναν περιορισμένο αριθμό χωρών. Σε συνδυασμό με τις ανωτέρω διαδικασίες, θα διασφαλισθεί ότι το σύνολο δεδομένων της έρευνας θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως αξιόπιστη πηγή για την ανάλυση των συνθηκών εργασίας στην Ευρώπη.

<http://www.eurofound.eu.int/ewco/surveys/index.htm>

Το δεύτερο από τα τρία βασικά καθήκοντα του Ιδρύματος κατά την περίοδο 2005–8 είναι να διερευνήσει τι λειτουργεί σωστά. Στο στρατηγικό του τετραετές πλαίσιο προγράμματος εργασίας με τίτλο “Για καλύτερες συνθήκες εργασίας και διαβίωσης σε μια Ευρώπη που αλλάζει (*Changing Europe: Better work, better life*), το Ίδρυμα καθόρισε τέσσερα βασικά θέματα που θα διερευνηθούν σε μεγαλύτερο βάθος: απασχόληση, ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, εργασιακές σχέσεις και εταιρική κοινωνία, κοινωνική συνοχή. Το πρόγραμμα εργασίας για το 2005 διερεύνησε νέα θέματα μεταξύ των ανωτέρω ευρύτερων θεματικών ενοτήτων και βασίστηκε στην ήδη συγκεντρωμένη γνώση.

Στο άμεσο μέλλον θα οριστούν οι σχετικές έννοιες και θα εντοπιστούν τα κενά γνώσης – εργασία για την οποία θα απαιτηθούν εσωτερικοί και εξωτερικοί πόροι. Η προσέγγιση αυτή θα εξασφαλίσει μια στερεή βάση για την επιλογή της κατάλληλης μεθοδολογίας. Βάσει αυτών των πορισμάτων, το Ίδρυμα θα είναι σε θέση να δείξει και να αναλύσει τι λειτουργεί σωστά.

Το 2006, το Ίδρυμα θα εκπονήσει σχέδιο με σκοπό την ανάπτυξη προτύπων για τη μεθοδολογία περιπτώσιολογικής μελέτης. Το Ίδρυμα έχει μακρά παράδοση στην εκπόνηση περιπτώσιολογικών μελετών. Στόχος του έργου είναι η δημιουργία ενός συνόλου αποδεκτών ποιοτικών προτύπων για τη διενέργεια διακρατικής έρευνας περιπτώσιολογικής μελέτης. Τούτο θα ενταχθεί στη στρατηγική του Ιδρύματος για την οργάνωση των προτύπων υψηλής ποιότητας σε όλες τις ερευνητικές του δραστηριότητες.

Δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας

Καινοτόμος διαχείριση της αναδιάρθρωσης

Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο της Αλλαγής (EMCC) εστιάζεται στο πώς μπορούν οι επιχειρήσεις να ανταποκριθούν καλύτερα στην αλλαγή και να τη διαχειριστούν αποτελεσματικά. Το 2005, το EMCC δημοσίευσε ορισμένες εμπειριστατωμένες περιπτώσιολογικές μελέτες, οι οποίες επικεντρώθηκαν στον εντοπισμό προσεγγίσεων που συμβάλλουν στην ελαχιστοποίηση των αρνητικών κοινωνικών συνεπειών της αναδιάρθρωσης εταιρειών. Οι μελέτες αναδεικνύουν αρκετές κοινές τάσεις που χαρακτηρίζουν την καινοτόμο διαχείριση της αναδιάρθρωσης.

Τα μέτρα στήριξης επικεντρώνονται ολοένα και περισσότερο στη μετάταξη εργαζομένων εντός της εταιρείας, από τα συστήματα χορήγησης υψηλών αποζημιώσεων απόλυσης και πρόωρης συνταξιοδότησης. Σε μία περίπτωση, ενθαρρύνθηκε η οικιοθελής αποχώρηση όχι μόνο από την επιχειρηματική μονάδα που επρόκειτο να μετεγκατασταθεί, αλλά και από την επιχείρηση στο σύνολό της. Κατ’ αυτόν τον τρόπο δόθηκε η ευκαιρία παραμονής στην επιχείρηση, αλλά σε άλλη θέση και σε άλλο τόπο, σε άτομα των οποίων οι θέσεις εργασίας επρόκειτο να μετατοπιστούν. Μια τέτοια προσέγγιση προϋποθέτει ότι η εταιρεία μπορεί να αντιστοιχίσει με ακρίβεια τα προσόντα των εργαζομένων με τις εταιρικές ανάγκες.

Σε πολλές άλλες περιπτώσεις, επιδιώχθηκαν ατομικές λύσεις για κάθε εργαζόμενο. Η διαδικασία αυτή είναι πιο χρονοβόρα από την απλή διαπραγμάτευση συλλογικών μέτρων σε περιπτώσεις απολύσεων: κατά κανόνα, μπορεί να διαρκέσει 12–18 μήνες. Περιλαμβάνει επίσης παροχή συμβουλών, αναζήτηση εργασίας, εκ νέου κατάρτιση και, ολοένα και περισσότερο, υποστήριξη για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων από εργαζομένους. Ωστόσο, οι εταιρείες ισχυρίστηκαν ότι η λύση αυτή είναι λιγότερο δαπανηρή και προκαλεί μικρότερη αναστάτωση στη λειτουργία της, με αποτέλεσμα να είναι καλύτερη για την ανταγωνιστικότητα και το κύρος τους.

Η εμπιστοσύνη και η συνεργασία μεταξύ όλων των μερών αναφέρθηκε ως παράγοντας κρίσιμης σημασίας για την επιτυχία, τόσο από άποψη εσωτερικών εργασιακών σχέσεων όσο και από άποψη συνδιαλλαγής με εξωτερικούς φορείς. Σε μία περίπτωση που μια πτωχέυσασα εταιρεία έδωσε όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες στις αρχές της αγοράς εργασίας και στις συνδικαλιστικές οργανώσεις ώστε να ξεκινήσει άμεσα η χορήγηση επιδομάτων και να εφαρμοστεί

ένα πρόγραμμα στήριξης προσαρμοσμένο στις ανάγκες κάθε εργαζόμενου. Έτσι, οι πρώην εργαζόμενοι διατήρησαν την εμπιστοσύνη τους στην εταιρεία και, όταν βρέθηκε αγοραστής, ήταν πρόθυμοι να επιστρέψουν στη μονάδα και να διαθέσουν τις δεξιότητες και τις γνώσεις τους που θα ήταν δύσκολο να αντικατασταθούν. Σε μια άλλη περίπτωση, η κοινή δέσμευση της τοπικής αυτοδιοίκησης και της υπό κλείσιμο εταιρείας για την αξιοποίηση του εγκαταλειμμένου χώρου συνέβαλε στη δημιουργία νέων ευκαιριών για όσους έχασαν την εργασία τους.

Ένας παράγοντας ήταν κοινός σε όλες τις εξετασθείσες περιπτώσεις αναδιάρθρωσης: απαιτείται από όλα τα μέρη ευελιξία και δημιουργικότητα για την εξεύρεση μιας αποδεκτής λύσης.

Δημιουργία νέων επιχειρήσεων και επιχειρηματικότητα μετά την αναδιάρθρωση

Ένας από τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να επιτευχθούν οι στόχοι εργασίας της Λισσαβόνας είναι η δημιουργία και η ανάπτυξη νέων επιχειρήσεων. Μια μελέτη που εκπόνησε το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο της Αλλαγής (EMCC) το 2005 υπό τον τίτλο *Business creation as a result of restructuring processes (Δημιουργία επιχειρήσεων ως αποτέλεσμα διαδικασιών αναδιάρθρωσης)* διερευνά το θέμα της δημιουργίας επιχειρήσεων ως επακόλουθο της αναδιάρθρωσης.

Η ενθάρρυνση και η υποστήριξη εργαζομένων που απειλούνται από την ανεργία να ξεκινήσουν τη δική τους επιχείρηση αποτελεί ολοένα και συχνότερα μέρος σχεδίων αναδιάρθρωσης που χαρακτηρίζονται από κοινωνική υπευθυνότητα. Η μελέτη περιλαμβάνει έξι περιπτώσεις επιτυχούς διαχείρισης της αναδιάρθρωσης εταιρειών από τις εξής χώρες: Γαλλία, Γερμανία, Κάτω Χώρες, Πολωνία, Ισπανία και Ηνωμένο Βασίλειο. Τον Νοέμβριο, στο πλαίσιο ενός σεμιναρίου που διοργάνωσε το Ίδρυμα για τα μέλη του Δικτύου Επιχειρήσεων, συζητήθηκαν αυτές οι περιπτώσεις. Επιστημάνθηκαν ορισμένες στρατηγικές που συνέβαλαν στην ελαχιστοποίηση της απώλειας θέσεων εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της εξαγοράς της διαχείρισης, της παροχής στήριξης από δημόσιους φορείς που έδρασαν ως μεσολαβητές και της απορρόφησης υπαλλήλων από τη μητρική εταιρεία σε νεοσύστατες θυγατρικές.

Από τη μελέτη του EMCC αλλά και από τη δημόσια συζήτηση στο πλαίσιο του σεμιναρίου διαπιστώθηκε ότι για να επιτύχουν παρόμοιες νεοσύστατες επιχειρήσεις χρειάζεται να περιβληθούν από ένα ισχυρό πλέγμα στήριξης, παροχής συμβουλών και κατάρτισης. Καθότι το πιο αδύνατο σημείο των στρατηγικών αυτών των επιχειρηματιών είναι συνήθως η επιχειρηματική ιδέα, οι συμβουλευτικοί και εκπαιδευτικοί φορείς που παρέχουν τον κύριο όγκο των συμβουλών πρέπει να ελέγχουν προσεκτικά τις ιδέες. Η χρηματοδότηση, επίσης, παραμένει μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις, καθότι οι τράπεζες είναι εν γένει απρόθυμες να χορηγούν επιχειρηματικό κεφάλαιο σε επιχειρήσεις με αβέβαιο μακροπρόθεσμο μέλλον.

Επειδή λειτουργούν σε μακρά χρονική κλίμακα, τα κίνητρα για την εκκίνηση συγκαταλέγονται μεταξύ των πιο δαπανηρών μέτρων της αγοράς εργασίας. Ως εκ τούτου, η βελτίωση του ποσοστού βιωσιμότητάς τους και η εξασφάλιση της πορείας τους μέχρι του σημείου που θα μπορούν να αναπτυχθούν και να δημιουργήσουν περισσότερες θέσεις εργασίας αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία. Πέραν των τυπικών μέτρων στήριξης, η καλλιέργεια μιας κουλτούρας επιχειρηματικότητας που ευνοεί τη δημιουργικότητα του ατόμου και το πνεύμα επιχειρηματικότητας φαίνεται ότι έχει καίρια σημασία στην επίτευξη αυτού του στόχου.

Ελκυστικός χώρος εργασίας για όλους

Το 2005, το Ίδρυμα ξεκίνησε ένα νέο εγκάρσιο έργο υπό τον τίτλο «Attractive workplace for all: A contribution to the Lisbon Strategy at company level» («Ελκυστικός χώρος εργασίας για όλους: Συμβολή στη στρατηγική της Λισσαβόνας σε επίπεδο επιχείρησης»). Το έργο αποσκοπεί στην εξέταση του τρόπου με τον οποίο οι επιχειρήσεις συμβάλλουν στην επίτευξη ορισμένων από τους στόχους της Λισσαβόνας όπως με τη βελτίωση της απασχολησιμότητας, τη βοήθεια για την είσοδο περισσότερων ανθρώπων στην αγορά εργασίας, τη μεγαλύτερη ευελιξία του χρόνου εργασίας και την ανάπτυξη των δυνατοτήτων των μεγαλύτερων επιχειρήσεων για τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Κατά το πρώτο στάδιο του έργου, θα συγκεντρωθούν και θα αναλυθούν περισσότερες από 100 περιπτώσιολογικές μελέτες από επτά κράτη μέλη – Αυστρία, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Κάτω Χώρες, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο. Η μελέτη επεκτείνεται στα νέα κράτη μέλη. Ο σχεδιασμός του έργου πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του 2005 και τον Δεκέμβριο ξεκίνησε η συνεργασία με τους κύριους εργολήπτες.

Όλες οι περιπτώσιολογικές μελέτες θα δημοσιευθούν σε μία βάση δεδομένων στο διαδίκτυο και θα αποτελέσουν την πρώτη ύλη ενοποιημένης έκθεσης, η οποία θα εντάσσει τις πρωτοβουλίες των επιχειρήσεων στο εθνικό τους πλαίσιο και θα προβαίνει σε μερικές συγκρίσεις μεταξύ χωρών. Τα πρώτα αποτελέσματα του έργου αναμένεται να δημοσιευθούν στο τέλος του 2006.

Πρωτοβουλίες απασχόλησης εν όψει της γήρανσης του εργατικού δυναμικού

Οι επιπτώσεις της γήρανσης του πληθυσμού στην απασχόληση και την αγορά εργασίας και οι εταιρικές πρωτοβουλίες που αναλήφθηκαν για την αντιμετώπιση του ζητήματος εξετάστηκαν για πρώτη φορά από το Ίδρυμα στα μέσα της δεκαετίας του 1990. Την εποχή εκείνη, καταγράφηκαν περισσότερες από 150 περιπτώσιολογικές μελέτες καλής πρακτικής. Μία δεκαετία αργότερα, το 2005, το Ίδρυμα άρχισε να παρακολουθεί τις πρωτοβουλίες αυτές, να αναλύει τις συνέπειές τους στις στάσεις, στο εργατικό δυναμικό εν γένει και στην εταιρική πολιτική. Ένας από τους στόχους της ανάλυσης είναι να βελτιωθούν οι επαγγελματικές ευκαιρίες και οι συνθήκες εργασίας των πιο ηλικιωμένων εργαζομένων. Οι περιπτώσιολογικές μελέτες από ένδεκα κράτη μέλη αναδεικνύουν αρκετά ζητήματα, όπως θέματα φύλου, προοπτική της διάρκειας του βίου, συλλογικές διαπραγματεύσεις και δυνατότητα μεταφοράς επαγγελματικών δεξιοτήτων.

Τον Οκτώβριο, εμφανίστηκε στον δικτυακό τόπο του Ιδρύματος η βάση δεδομένων που δημιουργήθηκε από τις περιπτώσιολογικές μελέτες υπό τον τίτλο «Employment initiatives for an ageing workforce» («Πρωτοβουλίες απασχόλησης εν όψει της γήρανσης του εργατικού δυναμικού»). Κάθε περιπτώσιολογική μελέτη περιγράφει τον τρόπο που κάθε επιχείρηση προσέγγισε το θέμα και σκιαγραφεί τα μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα αποτελέσματα.

Προσφορά εργατικού δυναμικού και δημιουργία θέσεων εργασίας στις υπηρεσίες πρόνοιας

Η έρευνα στον τομέα της δημιουργίας θέσεων εργασίας στις υπηρεσίες πρόνοιας το 2005 περιλάμβανε μελέτες στον τομέα της πρόνοιας για εξαρτώμενα άτομα και στις υπηρεσίες πριν και μετά το σχολείο για παιδιά ηλικίας 5–12 ετών.

Η μελέτη στον τομέα της πρόνοιας για εξαρτώμενα άτομα προέκυψε από τη δημόσια συζήτηση για τη γήρανση του πληθυσμού και των ανησυχιών σχετικά με την προσφορά εργασίας από επαγγελματίες του τομέα της πρόνοιας. Δεκατρείς χώρες, μεταξύ των οποίων πέντε νέα κράτη μέλη, η Βουλγαρία και η Ρουμανία, συμπεριλήφθηκαν στην έρευνα, η οποία κατέγραψε τις βέλτιστες πρακτικές σχετικά με την κινητικότητα, την κατάρτιση και την επίσημη απασχόληση των εργαζομένων στον τομέα της πρόνοιας. Την άνοιξη του 2006 θα δημοσιευθεί μία έκθεση που θα βασίζεται στην έρευνα. Κατά τη διάρκεια της φινλανδικής προεδρίας, το δεύτερο εξάμηνο του 2006, θα διεξαχθεί συνέδριο στη Φινλανδία για το εν λόγω θέμα.

Το έργο σχετικά με την πρόνοια των παιδιών εξέτασε την ανάπτυξη επίσημων μορφών απασχόλησης σε προσιτές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας για την εξωσχολική φροντίδα των παιδιών. Μεταξύ των θεμάτων που εξετάστηκαν και στις 25 χώρες της ΕΕ είναι οι δεξιότητες, τα τυπικά προσόντα και ο τρόπος βελτίωσης της νομικής κατάστασης των θέσεων εργασίας στον τομέα της παιδικής πρόνοιας. Καταγράφηκαν παραδείγματα βέλτιστης πρακτικής σε έξι κράτη μέλη. Η έκθεση αναμένεται να δημοσιευθεί το 2006.

Ισορροπία επαγγελματικής και προσωπικής ζωής

Επιλογές ως προς το χρόνο εργασίας κατά τη διάρκεια του βίου

Η έννοια της «διάρκειας του βίου» και οι συναφείς πολιτικές αποκτούν αυξημένη σημασία στην συζήτηση για θέματα πολιτικής της ΕΕ, μπορούν να εντοπιστούν παράδειγμα στην Ευρωπαϊκή Στρατηγική Απασχόλησης, την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την ενεργή γήρανση και την Πράσινη Βίβλο αυτής σχετικά με τις δημογραφικές προκλήσεις. Ο ΟΟΣΑ ξεκίνησε επίσης πρόσφατα μια μελέτη σχετικά με το εν λόγω θέμα.

Το 2005 δημοσιεύθηκαν δύο έρευνες στο πλαίσιο της δεύτερης φάσης του θέματος έρευνας του Ιδρύματος σχετικά με την προοπτική της διάρκειας του βίου. Η πρώτη έκθεση με τίτλο *Working time options over the life course: changing social security structures* (Επιλογές ως προς τον χρόνο εργασίας κατά τη διάρκεια του βίου: μεταβαλλόμενες δομές κοινωνικής ασφάλισης), εξετάζει τις πιθανές ανακατατάξεις του χρόνου, του εισοδήματος και των παροχών κοινωνικής ασφάλισης κατά τη διάρκεια της ζωής ενός ατόμου. Η δεύτερη έκθεση καλύπτει τις νέες δομές οργάνωσης της εργασίας και τις εταιρικές πρωτοβουλίες για τη διευκόλυνση των νέων ρυθμίσεων του χρόνου εργασίας στην Ευρώπη. Έγινε μία παρουσίαση υπό τον τίτλο «Demographic change in a life-course perspective» («Δημογραφικές αλλαγές υπό την προοπτική της διάρκειας του βίου») στην Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατά τη διάρκεια των συζητήσεών της επί της Πράσινης Βίβλου για τις δημογραφικές προκλήσεις.

Ένα νέο έργο σχετικά με την ευελιξία και την ασφάλεια κατά τη διάρκεια του βίου περιλαμβάνει δύο οπτικές. Η πρώτη επικεντρώνεται στις ρυθμίσεις του χρόνου εργασίας και τις μορφές συμβάσεων εργασίας υπό την προοπτική της διάρκειας του βίου. Η δεύτερη πραγματεύεται το θέμα της ευελιξίας από την άποψη του χώρου εργασίας, εξετάζοντας τις στρατηγικές ευελιξίας εταιρειών που πρέπει να αντιμετωπίσουν τις μεγάλες διακυμάνσεις στη ζήτηση. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις συνέπειες των ρυθμίσεων περί ευέλικτου χρόνου εργασίας στην ισορροπία μεταξύ της επαγγελματικής και της προσωπικής ζωής των εργαζομένων. Το εν λόγω έργο συμπληρώνει την έρευνα μεταξύ εταιρειών.

Στήριξη της συμμετοχής και της εταιρικής ζωής

Νέες μορφές διακυβέρνησης στις εργασιακές σχέσεις

Ο ευρωπαϊκός κοινωνικός διάλογος αναγνωρίζεται ευρέως ως παράγοντας με ζωτικό ρόλο στην κοινωνία και ως σημαντικός παράγοντας για τη βελτίωση της ευρωπαϊκής διακυβέρνησης. Το 2005, το Ίδρυμα ξεκίνησε ένα νέο έργο με τίτλο «Impact of new forms of governance on industrial relations» («Ο αντίκτυπος των νέων μορφών διακυβέρνησης στις εργασιακές σχέσεις»), με σκοπό να αναλυθούν οι πρόσφατες εξελίξεις στον ευρωπαϊκό κοινωνικό διάλογο, όπως αυτός επηρεάζεται από την ανάπτυξη νέων εργαλείων διακυβέρνησης. Η μελέτη θα εξετάσει νέες μορφές διακυβέρνησης στα διάφορα επίπεδα των εργασιακών σχέσεων: διατομεακές, τομεακές σχέσεις και σχέσεις σε επίπεδο επιχείρησης.

Στόχος του έργου αυτού είναι η παροχή πληροφοριών σχετικά με τον αντίκτυπο των νέων αυτών εργαλείων στους διάφορους παράγοντες του ευρωπαϊκού συστήματος εργασιακών σχέσεων, δηλαδή τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, τις κυβερνήσεις και τους κοινωνικούς εταίρους. Η τελική έκθεση θα υποβληθεί μετά τη δεύτερη σύνοδο εργασίας των εμπειρογνομόνων, που προβλέπεται να πραγματοποιηθεί τον Μάρτιο του 2006.

Ευρωπαϊκές επιτροπές επιχείρησης

Με βάση τα αποτελέσματα των δύο μελετών – της έκθεσης με τίτλο *European works councils in practice* (Ευρωπαϊκές επιτροπές επιχείρησης στην πράξη), και της συγκριτικής μελέτης του EIRO με τίτλο *Developments in European Works Councils* (Εξελίξεις στις ευρωπαϊκές επιτροπές επιχείρησης) – το 2005 ξεκίνησε μια νέα φάση του έργου σχετικά με τις ευρωπαϊκές επιτροπές επιχείρησης (ΕΕΕ). Στόχος του είναι η περαιτέρω επέκταση της έρευνας του Ιδρύματος για τις

ευρωπαϊκές επιτροπές επιχείρησης μέσω της διεξαγωγής περιπτώσιολογικών μελετών σχετικά με τις εμπειρίες στα νέα κράτη μέλη και μέσω της προσεκτικότερης εξέτασης του ρόλου των ΕΕΕ στην αναδιάρθρωση. Τα πρώτα αποτελέσματα της συλλογής στοιχείων αναμένονται το καλοκαίρι του 2006. Μια σύντομη επισκόπηση της ερευνητικής δραστηριότητας του Ιδρύματος σχετικά με τις ευρωπαϊκές επιτροπές επιχείρησης σε περίοδο 11 ετών και την παρακολούθηση της εξέλιξής τους θα δημοσιευθεί το 2006.

Ανάπτυξη ικανοτήτων κοινωνικού διαλόγου στην ΕΕ10

Το 2005, το Ίδρυμα ξεκίνησε ένα έργο σχετικά με την ανάπτυξη ικανοτήτων στον τομέα του κοινωνικού διαλόγου που καλύπτει και τα δέκα νέα κράτη μέλη της ΕΕ (Κύπρος, Δημοκρατία της Τσεχίας, Εσθονία, Ουγγαρία, Λετονία, Λιθουανία, Μάλτα, Πολωνία, Σλοβακία και Σλοβενία), καθώς και τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και την Τουρκία. Ο στόχος του έργου είναι να εξεταστούν οι τρόποι αναβάθμισης της διαδικασίας κοινωνικού διαλόγου στις χώρες αυτές, προκειμένου αυτός να χρησιμοποιηθεί ως μέσο προώθησης της απασχόλησης, των εργασιακών συνθηκών και των εργασιακών σχέσεων. Το έργο εκτελείται από κοινού με το σουηδικό έργο Εξέλιξη της Σχέσης Επαγγελματικής-Προσωπικής Ζωής (Swedish Work-Life Development Project). Τριμερείς εθνικές ομάδες, αποτελούμενες από εκπροσώπους κυβερνήσεων, συνδικαλιστικών και εργοδοτικών οργανώσεων συμμετείχαν στις συνόδους εργασίας του Ιδρύματος και συζήτησαν επί των εθνικών εκθέσεων που είχαν εκπονήσει εθνικοί ερευνητές. Οι συμμετέχοντες συμφώνησαν ότι η ευκαιρία ανταλλαγής εμπειριών με άλλες χώρες δίδει πολύτιμη ώθηση στις εθνικές εξελίξεις. Μια συγκριτική έκθεση σύνθεσης και δέκα εθνικές εκθέσεις θα δημοσιευθούν στο διαδίκτυο το 2006.

Οικοδόμηση κοινωνικής συνοχής

Εξελίξεις στις υπηρεσίες επαγγελματικής καθοδήγησης για άτομα με αναπηρία και ασθένειες

Ενώ τα ποσοστά απασχόλησης αυξάνονται αργά στην Ευρώπη, παρέμειναν χαμηλά για άτομα με αναπηρία ή για ασθενείς. Προηγούμενη έρευνα του Ιδρύματος είχε εξετάσει μέτρα που αποσκοπούν στην παραμονή ατόμων στην εργασία τους αφού έχουν προσβληθεί από χρόνια ασθένεια ή απέκτησαν κάποια αναπηρία. Ένα νέο έργο που ξεκίνησε το 2005 συνέχισε τις ήδη αναληφθείσες εργασίες. Το έργο αυτό επικεντρώνεται στα άτομα που έχουν αποχωρήσει από την εργασία για λόγους υγείας ή αναπηρίας και εξετάζει καινοτόμα μέτρα για την επανένταξή τους στην απασχόληση, ιδίως στους τομείς των υπηρεσιών καθοδήγησης και επαγγελματικών συμβουλών. Το 2006, θα δημοσιευθεί μία έκθεση ανασκόπησης του έργου και θα ξεκινήσει η σύνταξη μίας βάσης δεδομένων με στοιχεία για αυτές τις πρωτοβουλίες.

Κινητικότητα της αγοράς και πρόσβασης των μεταναστών στα κοινωνικά τους δικαιώματα

Η ανταλλαγή εμπειριών σχετικά με τις επιτυχείς πολιτικές ενσωμάτωσης αποκτά ολοένα και μεγαλύτερη σημασία για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές. Η έρευνα στο εν λόγω θέμα ξεκίνησε με την ανάπτυξη ενός εννοιολογικού πλαισίου για την ανάλυση των πολιτικών ενσωμάτωσης σε επίπεδο δήμων. Το έργο προτείνει την συνεργασία με τα υπάρχοντα δίκτυα τοπικής αυτοδιοίκησης για τον εντοπισμό παραδειγμάτων βέλτιστης πρακτικής στη βιώσιμη πολιτική ενσωμάτωσης σε πλειάδα ζητημάτων. Θα παράσχει επίσης έναν κατάλογο με πρωτοβουλίες διαφόρων ειδών δράσης ενσωμάτωσης και μια βάση δεδομένων σχετικά με την πολιτική ενσωμάτωσης σε τοπικό επίπεδο στην Ευρώπη.

Επί του ιδίου θέματος, το Ίδρυμα ενήργησε ως εισηγητής στη σύνοδο εργασίας σχετικά με την ένταξη των μεταναστών στο πλαίσιο της συνόδου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Πράσινη Βίβλο «Μπροστά στις δημογραφικές αλλαγές, μια νέα αλληλεγγύη μεταξύ γενεών» τον Ιούλιο του 2005.

Αναβάθμιση ποιότητας ζωής στην αγροτική Ευρώπη

Οι πρώτες αναλύσεις βάσει της Ευρωπαϊκής Έρευνας σε θέματα Ποιότητας Ζωής, που πραγματοποιήθηκε το 2004, αναδεικνύουν την ανάγκη για μια πιο εμπειριστατωμένη έρευνα σχετικά με τις διαφορές μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών σε όλη την Ευρώπη. Εκτός από τις ανισότητες στο εισόδημα, την απασχόληση, τη γνώση και την εκπαίδευση, και τη στέγαση, υπάρχουν επίσης σημαντικές διαφορές στα χαρακτηριστικά του πληθυσμού των αστικών και των

αγροτικών περιοχών όσον αφορά το μορφωτικό επίπεδο, την ηλικία και το φύλο. Το 2005, ξεκίνησε η μελέτη «Promoting quality of life in rural Europe» («Αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην αγροτική Ευρώπη»), με σκοπό να εξεταστούν καινοτόμα μέτρα για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην αγροτική Ευρώπη μέσω πρωτοβουλιών ενίσχυσης του κοινωνικού κεφαλαίου. Τον Σεπτέμβριο πραγματοποιήθηκε ένα σεμινάριο εμπειρογνομόνων για την υποστήριξη του συντονισμού της πρότασης έργου για το 2006.

Στο προσκήνιο

Πρωτοβουλίες απασχόλησης εν όψει της γήρανσης του εργατικού δυναμικού

Τις τέσσερις τελευταίες δεκαετίες, το προσδόκιμο ζωής στην Ευρωπαϊκή Ένωση αυξήθηκε κατά οκτώ με δέκα χρόνια. Κατά τη διάρκεια της ίδιας περιόδου, ο αριθμός των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας, ιδίως των ανδρών, σημείωσε σταθερή μείωση. Σήμερα, μόνο ένας στους τρεις ανθρώπους ηλικίας 55–64 ετών ασκεί αμειβόμενη εργασία. Η αξιοποίηση όλων των δυνατοτήτων κάθε εργαζομένου, συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας, αποτελεί προτεραιότητα της κοινοτικής στρατηγικής της Λισσαβόνας για την ανάπτυξη, την απασχόληση και την αύξηση της κοινωνικής συνοχής.

Οι επιπτώσεις της γήρανσης του πληθυσμού στην απασχόληση και την αγορά εργασίας εξετάστηκαν αρχικά από το Ίδρυμα στα μέσα της δεκαετίας του 1990. Η έκθεση *Combating Age Barriers in Employment: A European Portfolio of Good Practice* (Καταπολέμηση των ηλικιακών φραγμών στην απασχόληση: Ευρωπαϊκός φάκελος καλής πρακτικής) κατέγραψε τις αναληφθείσες πρωτοβουλίες για την αναχίτηση των τάσεων πρόωρης συνταξιοδότησης και εξόδου από την αγορά εργασίας και την ενθάρρυνση της διατήρησης στην εργασία, της επανένταξης και της επανεκπαίδευσης των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας. Μία δεκαετία μετά, το Ίδρυμα επανεξετάζει ορισμένες από αυτές τις πρωτοβουλίες για να διαπιστώσει τις αλλαγές που έχουν επέλθει σε αυτές τα χρόνια που μεσολάβησαν και να αναλύσει τους παράγοντες που συνέβαλαν στην επιτυχία ή την αποτυχία αυτών. Συλλέγονται στοιχεία για 130 συνολικά περιπτώσιολογικές μελέτες από 11 κράτη μέλη (Αυστρία, Βέλγιο, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ιταλία, Κάτω Χώρες, Ισπανία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο). Οι μελέτες αυτές τονίζουν διαστάσεις όπως θέματα φύλου, για την προοπτική της διάρκειας του βίου, τις συλλογικές διαπραγματεύσεις και τη δυνατότητα μεταφοράς.

Στη δεύτερη φάση του το έργο επεκτάθηκε σε πέντε νέα κράτη μέλη – Εσθονία, Λετονία, Πολωνία, Σλοβακία και Σλοβενία – καθώς και στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία. Η προώθηση της ενεργούς γήρανσης (που περιλαμβάνει την παράταση του επαγγελματικού βίου και την αύξηση των ποσοστών απασχόλησης μεταξύ εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας, ιδίως δε μεταξύ γυναικών και εργαζομένων με περιορισμένα προσόντα) αντιμετωπίζει ιδιαίτερες προκλήσεις σε πολλές από αυτές τις χώρες.

Τον Οκτώβριο, άρχισε να λειτουργεί η βάση δεδομένων σχετικά με τις περιπτώσιολογικές μελέτες «Employment initiatives for an ageing workforce» («Πρωτοβουλίες απασχόλησης εν όψει της γήρανσης του εργατικού δυναμικού»). Κάθε περιπτώσιολογική μελέτη στην οποία μπορείτε να έχετε πρόσβαση μέσω του δικτυακού τόπου του Ιδρύματος, περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο ο οργανισμός προσέγγισε το θέμα και σκιαγραφεί τα μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα αποτελέσματα. Οι περιπτώσιολογικές μελέτες καλύπτουν επιχειρήσεις διαφορετικού μεγέθους και είδους, προερχόμενες από διάφορους τομείς, και καταγράφουν την καλή πρακτική σε θέματα όπως οι προσλήψεις, η κατάρτιση και η ανάπτυξη, η ευέλικτη εργασία, η υγεία και η εργονομία.

Τον Δεκέμβριο πραγματοποιήθηκε ένα σεμινάριο με τη συμμετοχή ερευνητών και εμπειρογνομόνων και από τις δύο φάσεις του έργου. Εξετάστηκαν ευρήματα που προέκυψαν από τη μελέτη, όπως ένα σύνολο κατευθυντήριων γραμμών καλής πρακτικής και μία αναλυτική έκθεση σχετικά με τις εξελίξεις στο θέμα της διαχείρισης της ηλικίας στους χώρους εργασίας κατά την τελευταία δεκαετία.

Οι προκλήσεις της γήρανσης του εργατικού δυναμικού απαιτούν τη δραστηριοποίηση και τη στενή συνεργασία όλων των ενδιαφερομένων φορέων. Από την πλευρά του, το Ίδρυμα έχει παρουσιάσει τα πορίσματα των ερευνών του σε φορείς όπως εθνικές κυβερνήσεις, θεσμικά όργανα της ΕΕ (συμπεριλαμβανομένης της διακομματικής ομάδας του Κοινοβουλίου για τη Γήρανση), σε ΜΚΟ (Πλατφόρμα AGE) και επιχειρηματική κοινότητα. Η δραστηριότητα αυτή θα συνεχιστεί και το 2006 με τη δημοσίευση των κύριων εκθέσεων.

<http://www.eurofound.eu.int/areas/populationandsociety/index.htm>

3

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ

Η επικοινωνία και η ανταλλαγή ιδεών και εμπειριών είναι το τρίτο από τρία βασικά καθήκοντα του Ιδρύματος για το νέο πρόγραμμα εργασίας του. Στο πλαίσιο αυτό, το Ίδρυμα καλείται να είναι προνοητικό και να μεταβιβάσει και να διαδώσει τα αποτελέσματα των εργασιών του στα ενδιαφερόμενα μέρη, τις ομάδες-στόχους και τους διάφορους ενδιαμέσους φορείς πληροφόρησης. Η επικοινωνία αυτή δίνει επίσης την ευκαιρία στους φορείς κοινωνικής πολιτικής της ΕΕ να συζητήσουν δημόσια και να ανταλλάξουν ιδέες και εμπειρίες σε επιλεγμένα θέματα.

Κυριότερες επικοινωνιακές δραστηριότητες

Οι κυριότερες επικοινωνιακές δραστηριότητες το 2005 περιλαμβάνουν τα εξής:

- τη νέα σχεδίαση του δικτυακού τόπου με έμφαση στην παρουσίαση κατά θέματα, η οποία οδήγησε σε περισσότερες από 4,5 εκατ. επισκέψεις χρηστών σε όλους τους επί μέρους δικτυακούς τόπους - αύξηση 25% σε σχέση με το 2004,
- την εκστρατεία «Ποιότητα Ζωής», η οποία έφτασε σε έξι εκατομμύρια αναγνώστες εφημερίδων σε έξι χώρες,
- την εισαγωγή της βάσης δεδομένων με τους δείκτες Ποιότητας Ζωής EurLIFE στον δικτυακό τόπο του Ιδρύματος,
- την ένταση της επικοινωνίας με το Κοινοβούλιο, την Επιτροπή και τους κοινωνικούς εταίρους της ΕΕ μέσω γευμάτων εργασίας με βουλευτές, καθώς και μέσω της συμμετοχής σε σεμινάρια της Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Συνομοσπονδίας Συνδικάτων (ETUC) και της Ένωσης Ευρωπαϊκών Συνομοσπονδιών Βιομηχανίας και Εργοδοσίας (UNICE),
- δύο σεμινάρια του Ιδρύματος, ένα σχετικά με τη γήρανση του εργατικού δυναμικού και ένα σχετικά με την ευελιξία,
- τρία σεμινάρια ανταλλαγής εμπειριών με εταιρείες σχετικά με την αναδιάρθρωση και την αλλαγή,
- την παρουσίαση των πρώτων αποτελεσμάτων της έρευνας σε επίπεδο επιχείρησης σχετικά με το χρόνο εργασίας και την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής,
- τη δημοσίευση του Ευρωπαϊκού Λεξικού Εργασιακών Σχέσεων (European Industrial Relations Dictionary), μιας διαδικτυακής συλλογής 300 όρων από τους τομείς της απασχόλησης και των εργασιακών σχέσεων σε επίπεδο ΕΕ,
- μία διαδικτυακή βάση δεδομένων σχετικά με τη γήρανση του εργατικού δυναμικού, μια συλλογή περιπτώσεων βέλτιστης πρακτικής ως προς τη διαχείριση της ηλικίας,
- την έναρξη της δημοσίευσης του νέου εξαμηνιαίου περιοδικού *Foundation Focus*,
- το πρόγραμμα δημοσιεύσεων με αύξηση των προϊόντων κατά 10% σε σχέση με το προηγούμενο έτος,
- στοχοθετημένες πρωτοβουλίες για την προσέγγιση του κοινού μέσω των Εθνικών Γραφείων Συνδέσμων (National Liaison Centres) και μέσω μίας εκστρατείας τύπου κατευθυνόμενης σε εθνικούς οργανισμούς διανομής ειδήσεων,
- προπαρασκευαστικές εργασίες για το νέο δίκτυο συνεργασίας, που θα τεθεί σε λειτουργία το 2006, με σκοπό τη βελτίωση των διαδικασιών και του περιεχομένου της διαδικτυακής παροχής πληροφοριών από το ERM, το EIRO και το EWCO.

Επαφές με το κοινό και τους ενδιαφερόμενους φορείς

Ενίσχυση των επαφών σε επίπεδο ΕΕ

Η συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενισχύθηκε μέσω μιας σειράς εκδηλώσεων και παρουσιάσεων, όπως γεύματα εργασίας με βουλευτές για να συζητηθούν θέματα αναδιάρθρωσης και διαχείρισης της αλλαγής. Οι συμμετέχοντες, μέλη των επιτροπών απασχόλησης και κοινωνικών υποθέσεων, βιομηχανίας, έρευνας και ενέργειας, περιφερειακής ανάπτυξης και οικονομικών και νομισματικών υποθέσεων, εξέφρασαν έντονο ενδιαφέρον για το έργο του EMCC. Η ανάδραση των βουλευτών ήταν επίσης σημαντική για το Ίδρυμα καθώς συνέβαλε στον προσδιορισμό νέων τομέων έρευνας και παραδειγμάτων καλής πρακτικής. Το Ίδρυμα έλαβε μέρος σε μία ακρόαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με το ρόλο των γυναικών στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Τουρκίας, κατά την οποία το Ίδρυμα παρουσίασε τα αποτελέσματα της ευρωπαϊκής έρευνας για τις συνθήκες εργασίας για την απασχόληση και τις συνθήκες εργασίας των γυναικών στην Τουρκία. Το Ίδρυμα παρουσίασε τα αποτελέσματα της έρευνάς του σε ένα συνέδριο του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος με θέμα "More and better jobs for women: An EU priority?" («Περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας για τις γυναίκες: μια προτεραιότητα της ΕΕ;»), στο οποίο προέδρευσε ο Επίτροπος Špidla.

Το Ίδρυμα συνεργάστηκε στη σύνταξη της Πράσινης Βίβλου της Επιτροπής σχετικά με τη δημογραφική αλλαγή, «Μπροστά στις δημογραφικές αλλαγές, μια νέα αλληλεγγύη μεταξύ γενεών», γεγονός που κατέστησε δυνατή μία συντονισμένη συνεισφορά σε όλα τα σχετικά όργανα σχετικά με το θέμα αυτό.

Μια γόνιμη στρατηγική συνεργασίας αναπτύχθηκε με την Επιτροπή των Περιφερειών (ΕΤΠ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης· χάρη σε αυτήν, η εμπειρογνομοσύνη του Ιδρύματος σε θέματα αναδιάρθρωσης και δημογραφικής αλλαγής χρησίμευσε στην τεκμηρίωση της γνώμης της ΕΤΠ. Ο εκτελών χρέη Διευθυντή, Willy Buschak, κλήθηκε να προεδρεύσει σε μια συνεδρίαση σχετικά με την αναδιάρθρωση στη Σκωτία κατά τη διάρκεια της προεδρίας του Ηνωμένου Βασιλείου.

Οι τομεακοί κοινωνικοί εταίροι σε επίπεδο ΕΕ έδειξαν αυξανόμενο ενδιαφέρον για την εμπειρογνομοσύνη του Ιδρύματος, ιδίως δε για τις πληροφορίες του σχετικά με την αναδιάρθρωση. Το Φόρουμ Σύνδεσης των τομεακών επιτροπών κοινωνικού διαλόγου και μερικές συνεδριάσεις τομεακών επιτροπών φιλοξενούν συχνά παρουσιάσεις του Ιδρύματος.

Το δεύτερο ετήσιο σεμινάριο ανταλλαγής απόψεων με τους ακολούθους κοινωνικών υποθέσεων της ΕΕ, των υπό προσχώρηση και υποψήφιων χωρών προκάλεσε το ενδιαφέρον μεταξύ των Μόνιμων Αντιπροσωπειών των κρατών μελών. Η παρουσίαση του Ιδρύματος επικεντρώθηκε στις εξελίξεις σχετικά με το ERM, το *Ευρωπαϊκό Λεξικό Εργασιακών Σχέσεων* και τις πρωτοβουλίες απασχόλησης εν όψει της γήρανσης του εργατικού δυναμικού.

Το Ίδρυμα συνέχισε το διάλογο με την Κοινωνική Πλατφόρμα. Η Κοινωνική Πλατφόρμα καλείται να εκφράσει τη γνώμη της κατά την κατάρτιση των ετήσιων προγραμμάτων εργασίας του Ιδρύματος.

Ενίσχυση της δημόσιας εικόνας

Σύμφωνα με το σχέδιο δράσης της Επιτροπής για την επικοινωνία, το Ίδρυμα προσπαθεί να προσεγγίσει τους ευρωπαίους πολίτες μέσω «τοπικών δράσεων». Όπως επισημαίνεται στο σχέδιο επικοινωνίας, προϋπόθεση της επιτυχούς επικοινωνίας είναι η προσαρμογή του μηνύματος στο κοινό-στόχο. Το Ίδρυμα εκπλήρωσε αυτή την προϋπόθεση με την περιοδεία του σε όλη την Ευρώπη: σε κάθε επίσκεψη, στην ανακοίνωση Τύπου και τη συνέντευξη Τύπου υπογραμμίζονται τα δεδομένα σχετικά με τα αποτελέσματα της έρευνας για την ποιότητα ζωής στην εκάστοτε χώρα και συγκρίνονται με το μέσο όρο της ΕΕ ή με τα δεδομένα άλλων κρατών μελών με παρόμοια χαρακτηριστικά.

Τα εθνικά γραφεία συνδέσμων (ΕΓΣ) συνέχισαν το έργο τους στην διάδοση πληροφοριών σχετικά με εθνικές δημόσιες συζητήσεις εν εξελίξει σε θέματα όπως η απασχόληση και η αγορά εργασίας, η ποιότητα της εργασίας, τα σύμφωνα γενεών και η συνταξιοδότηση, οι συντάξεις, οι ίσες ευκαιρίες και η μετανάστευση. Όλα τα ΕΓΣ έχουν πλέον στο δικτυακό τους τόπο μια σελίδα σχετικά με το Ίδρυμα η οποία περιέχει πληροφορίες στην εθνική γλώσσα. Τρία από τα πέντε ΕΓΣ μπορούν πλέον να παράγουν δικτυακές στατιστικές: μεταξύ των τριών αυτών, καταγράφηκαν περίπου 2.600 συνδέσεις χρηστών. Κατά το δεύτερο μισό του 2005, εστάλησαν επίσης περισσότερα από 10.000 μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, μέσω των οποίων δόθηκαν πληροφορίες σχετικά με νέες δημοσιεύσεις. Επιπλέον, το Ίδρυμα προβλήθηκε σε 11 εθνικές εκθέσεις, όπου διανεμήθηκαν περισσότερες από 800 έντυπες δημοσιεύσεις. Τέλος, τα ΕΓΣ συνέβαλαν στη διοργάνωση αρκετών σεμιναρίων του Ιδρύματος.

Τόνωση του διαλόγου

Συνέδρια και εκδηλώσεις

Το 2005 το Ίδρυμα προσκλήθηκε σε περισσότερες από 160 εκδηλώσεις τρίτων. Οι υπάλληλοι του Ιδρύματος συμμετείχαν σε 95 εκδηλώσεις τρίτων, σε 66 από τις οποίες είχαν ενεργό ρόλο: έκαναν παρουσιάσεις, προέδρευαν σε συνεδριάσεις ή υπήρξαν ομιλητές σε συνόδους εργασίας.

Επιπλέον, το Ίδρυμα οργάνωσε 71 εκδηλώσεις, εκ των οποίων το 82% έλαβε χώρα στην πρώην ΕΕ15 (κυρίως στην Ιρλανδία και τις Βρυξέλλες), το 10% στα νέα κράτη μέλη και, χάρη στη χρηματοδότηση του Phare, το 8% στις υπό προσχώρηση και τις υποψήφιες χώρες. Συνολικά, 2.126 υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής, σύμβουλοι, κοινωνικοί εταίροι, εμπειρογνώμονες και εκπρόσωποι ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων συμμετείχαν στις συνεδριάσεις του ίδιου του Ιδρύματος.

Επισκέψεις στο Ίδρυμα

Οι επισκέψεις στο Ίδρυμα είναι άλλος ένας τρόπος τόνωσης του ενδιαφέροντος για το έργο του Ιδρύματος. Το 2005, 36 ομάδες με 239 συνολικά συμμετέχοντες επισκέφθηκαν το Ίδρυμα. Λίγες από αυτές τις ομάδες – για παράδειγμα, πολιτικοί και πρεσβευτές – προσκλήθηκαν από τη διοίκηση, ενώ οι υπόλοιπες επισκέψεις έγιναν με πρωτοβουλία των επισκεπτών. Οι ομάδες αποτελούνται κυρίως από εκπροσώπους των κυβερνήσεων και των κοινωνικών εταίρων, προέρχονταν δε κατά μεγάλο μέρος από τις σκανδιναβικές χώρες, τη Γερμανία και την Αυστρία. Πέντε από τις ομάδες επισκεπτών αποτελούνται από ερευνητές. Μια μεγάλη ομάδα Γάλλων φοιτητών επισκέφθηκε επίσης το Ίδρυμα, όπως και ορισμένες ΜΚΟ. Για κάθε ομάδα είχε σχεδιαστεί ιδιαίτερο πρόγραμμα που περιλάμβανε μία σειρά παρουσιάσεων από υπαλλήλους του Ιδρύματος και στη συνέχεια συζήτηση επί της παρουσίας.

Σειρά σεμιναρίων του Ιδρύματος

Το 2005 συνεχίστηκε η σειρά σεμιναρίων του Ιδρύματος με δύο θέματα συζήτησης, την ηλικία και την εργασία, αφενός, και την ευέλικτη οργάνωση της εργασίας, αφετέρου.

Στόχος των σεμιναρίων είναι να αυξηθεί η αμοιβαία κατανόηση των συνθηκών που επικρατούν σε κάθε χώρα, να καλλιεργηθεί η καλύτερη γνώση της ευρωπαϊκής πολιτικής, να προωθηθεί η ανταλλαγή εμπειριών και να διευκολυνθεί η δικτύωση. Η αξιολόγηση των σεμιναρίων ήταν θετική: ειδικότερα, η ευκαιρία για τριμερή συζήτηση θεμάτων μεταξύ εκπροσώπων των συνδικαλιστικών οργάνων, των εργοδοτών και των κυβερνήσεων, έχει αναγνωριστεί ως πολύτιμη σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Σεμινάρια του Δικτύου Επιχειρήσεων του EMCC

Το 2002, το EMCC ξεκίνησε τη σειρά σεμιναρίων του Δικτύου Επιχειρήσεών του, στοχεύοντας στην ενημέρωση για την πραγματικότητα της βιομηχανικής αλλαγής σε επίπεδο επιχειρήσεων και στη διευκόλυνση της ανταλλαγής εμπειριών και της συζήτησης σε επίπεδο ομοτίμων ανάμεσα στους επαγγελματίες. Το 2005, οργανώθηκαν τρία

σεμινάρια, στα οποία συμμετείχαν συνολικά 140 άτομα εκπροσωπώντας τη διοίκηση επιχειρήσεων, τις συνδικαλιστικές οργανώσεις και τις επιτροπές επιχείρησης, τους ερευνητικούς οργανισμούς και τις δημόσιες αρχές από τα κράτη μέλη της ΕΕ και τις υπό προσχώρηση χώρες. Η δομή αυτών των σεμιναρίων παρέμεινε η ίδια με τα προηγούμενα χρόνια: εισαγωγή από εμπειρογνώμονα, ακολουθούμενη από τέσσερις παρουσιάσεις περιπτωσιολογικών μελετών στις οποίες διευθυντικά στελέχη ή/και εκπρόσωποι εργαζομένων σκιαγραφούν τις εμπειρίες της εταιρείας τους, οι οποίες επελέγησαν με βάση την καινοτόμο και επιτυχή ανταπόκρισή τους σε κοινές προκλήσεις. Στη συνέχεια, γίνονται μετριοπαθείς συζητήσεις ολομελείας και σε επί μέρους ομάδες εργασίας.

Τα θέματα των σεμιναρίων είχαν ως εξής:

- «Offshore outsourcing of business services – threat or opportunity?» (Υπεράκτιος εξωπορισμός επιχειρηματικών υπηρεσιών – απειλή ή ευκαιρία;): το σεμινάριο εξέτασε τους τις επιχειρηματικές λεπτομέρειες και διαδικασίες πίσω από την εταιρική στρατηγική μεταφοράς των θέσεων εργασίας σε διάφορα σημεία της υφηλίου.
- «Workplace innovation – fostering productivity and quality of work» (Καινοτομία στο χώρο εργασίας – προώθηση της παραγωγικότητας και της ποιότητας της εργασίας): το σεμινάριο αυτό διερεύνησε το ρόλο καινοτόμων προτύπων οργάνωσης της εργασίας που επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να επιτύχουν καλύτερες επιδόσεις και συμβάλλουν στην ενδυνάμωση των εργαζομένων.
- «Business creation as a result of restructuring processes» (Δημιουργία επιχειρήσεων ως συνέπεια των διαδικασιών αναδιάρθρωσης): το σεμινάριο αυτό επικεντρώθηκε σε καινοτόμες προσεγγίσεις στην αναδιάρθρωση που οδηγούν στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στη σύσταση επιχειρήσεων από εργαζομένους.

Προϊόντα πληροφόρησης

Νέες δημοσιεύσεις

Το πρώτο τεύχος του πρώτου εξαμηνιαίου περιοδικού του Ιδρύματος, του *Foundation Focus*, δημοσιεύθηκε τον Οκτώβριο του 2005. Σε κάθε τεύχος το περιοδικό προβλέπεται να εστιάζει σε ένα θέμα κρίσιμης κοινωνικής και οικονομικής σημασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δημοσιεύοντας μία σειρά άρθρων που θα πραγματεύονται διάφορες πτυχές του θέματος

Το πρώτο τεύχος διερεύνησε το θέμα της βιομηχανικής αναδιάρθρωσης και περιλάμβανε μία ανασκόπηση της Ανακοίνωσης της Επιτροπής του Μαρτίου 2005. Καλύφθηκαν θέματα όπως οι τάσεις όσον αφορά την απώλεια και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στην Ευρώπη, την ανταπόκριση των εργαζομένων σε πρωτοβουλίες αναδιάρθρωσης και την επιτυχή χρησιμοποίηση πρωτοβουλιών σχετικά με το κοινωνικό κεφάλαιο σε μειονεκτούσες περιοχές. Στην τελευταία ενότητα, η προσοχή στράφηκε σε δύο τομείς – την αυτοκινητοβιομηχανία και τον τομέα των υπηρεσιών που συνδέονται με τις επιχειρήσεις – προβάλλοντας τις στρατηγικές που αναπτύχθηκαν στους τομείς αυτούς για να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις αναδιάρθρωσης.

Συνολικά, 178 άρθρα δημοσιεύτηκαν στην πρωτότυπη γλώσσα τους σε έντυπη μορφή ή στο διαδίκτυο – αύξηση 10% σε σχέση με τις δημοσιεύσεις του 2004. Οι δημοσιεύσεις περιλάμβαναν 150 εκθέσεις και 17 εταιρικά ή ειδησεογραφικά κείμενα, καθώς και υλικό προβολής. Αν ληφθούν υπόψη και οι μεταφρασμένες δημοσιεύσεις, το σύνολο για το 2005 αυξάνεται στις 332 δημοσιεύσεις.

Άλλο ένα προϊόν πληροφόρησης που έγινε διαθέσιμο το 2005 – και ένα από αυτά που συγκέντρωσαν τους περισσότερους επαίνους – ήταν το *European Industrial Relations Dictionary* (Ευρωπαϊκό Λεξικό Εργασιακών Σχέσεων), το οποίο εγκαινιάστηκε σε μία τελετή στις Βρυξέλλες με κεντρικούς ομιλητές τον Επίτροπο Špidla και εκπροσώπους της UNICE, της ETUC και των εθνικών κυβερνήσεων.

Χρήση του δικτυακού τόπου του Ιδρύματος

Το 2005, έγιναν 25% περισσότερες συνδέσεις χρηστών στον δικτυακό τόπο του Ιδρύματος σε σχέση με το 2004. Ο κύριος δικτυακός τόπος Eurofound, δέχθηκε 33% περισσότερες επισκέψεις, με 1.900.000 χρήστες στο σύνολο, ενώ οι επισκέψεις στον δικτυακό τόπο του EIRO αυξήθηκαν κατά 11% φθάνοντας τις 2.341.177.

Δικτυακός τόπος	Συνδέσεις χρηστών το 2005	Αύξηση από το 2004
Eurofound	1.957.089	33%
EIRO	2.341.177	11%
EMCC	337.537	133%

Ένας από τους λόγους της επιτυχίας αυτής ήταν ο επανασχεδιασμός του δικτυακού τόπου του Eurofound. Δημιουργήθηκε μια δομή πληροφοριών κατά θέματα, ενώ παράλληλα έγινε ευκολότερη η πρόσβαση στις πληροφορίες, οι οποίες ομαδοποιήθηκαν κατά χώρα, τομέα και γλώσσα. Μεταξύ των νέων δικτυακών προϊόντων που δημιουργήθηκαν το 2005 περιλαμβάνονται τα εξής:

- η βάση δεδομένων σε θέματα ποιότητας ζωής EurLIFE, η οποία παρέχει εύκολη πρόσβαση σε αρκετούς δείκτες βιοτικού επιπέδου και επιτρέπει στους χρήστες να δημιουργούν πίνακες και γραφήματα ανάλογα με τις ανάγκες τους·
- το διαδικτυακό *Ευρωπαϊκό Λεξικό Εργασιακών Σχέσεων* (*European Industrial Relations Dictionary*)·
- συλλογή περιπτώσιολογικών μελετών σχετικά με τη διαχείριση της ηλικίας στο χώρο εργασίας.

Είναι πολύ νωρίς για να προβλεφθούν οι συνέπειες των ανωτέρω στη συνολική χρήση του δικτυακού τόπου.

Διενεργήθηκαν επίσης έρευνες σε επίπεδο χρηστών και αξιολογήσεις των δικτυακών τόπων του EIRO και του EMCC από εμπειρογνώμονες, οι οποίες οδήγησαν σε βελτιωτικές προτάσεις, όπως καλύτερη λειτουργία της αναζήτησης, συντομότερες και σαφέστερες εκθέσεις και περισσότερα γραφήματα. Μερικές αλλαγές έχουν ήδη υλοποιηθεί, ενώ άλλες, συμπεριλαμβανομένου του νέου εργαλείου αναζήτησης, θα εφαρμοστούν εντός του 2006.

Περαιτέρω εξελίξεις του δικτυακού τόπου για το 2006 περιλαμβάνουν την ενοποίηση των τριών δικτυακών τόπων (EIRO, EMCC και Eurofound) σε έναν ενιαίο δικτυακό τόπο του Ιδρύματος.

Η εκστρατεία για την Ευρωπαϊκή Έρευνα σε θέματα Ποιότητας Ζωής

Η εκστρατεία για την Ευρωπαϊκή Έρευνα σε θέματα Ποιότητας Ζωής ξεκίνησε το 2004 και συνεχίστηκε το 2005. Κατά τη διάρκεια του έτους, τρεις εμπειριστατωμένες εκθέσεις δημοσιεύθηκαν και η βάση δεδομένων EurLIFE, η οποία έγινε προσιτή στο κοινό τον Ιούνιο ταυτόχρονα με το νέο σχεδιασμό του δικτυακού τόπου του Ιδρύματος.

Η Ευρωπαϊκή Έρευνα σε θέματα Ποιότητας Ζωής αποτέλεσε επίσης το θέμα παρουσιάσεων κατά τη διάρκεια των έξι εθνικών επισκέψεων το 2005. Κατά τη διάρκεια κάθε επίσκεψης οι δραστηριότητες του Τύπου, οι οποίες αποσκοπούσαν στην προβολή του έργου του Ιδρύματος από εθνική σκοπιά, κατέληξαν σε καλή κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης. Συνολικά, 7,5 εκατ. άτομα έγιναν δέκτες του μηνύματος της εκστρατείας μέσω των εφημερίδων, της τηλεόρασης και του ραδιόφωνου κατά τη διάρκεια των έξι επισκέψεων το 2005. Από την έναρξη της περιόδου των εθνικών επισκέψεων το 2004, περισσότερα από 14,3 εκατ. άτομα ενημερώθηκαν μέσω των μέσων ενημέρωσης.

Εκτός από την προβολή του έργου του Ιδρύματος, η περιοδεία παρέχει την πολύτιμη ευκαιρία στο προσωπικό του Ιδρύματος να γνωρίσει και να πραγματοποιήσει διμερείς συσκέψεις με τους ενδιαφερομένους φορείς για το έργο του Ιδρύματος.

Στο προσκήνιο**Πρώτηση του διαλόγου**

Το 2005 συνεχίστηκε η σειρά σεμιναρίων του Ιδρύματος, κατόπιν των θετικών σχολίων για την πιλοτική φάση του 2004. Οργανώθηκαν δύο σεμινάρια: το πρώτο με τίτλο «Age and work: connecting the generations» («Γήρανση και εργασία: γεφύρωση των γενεών»), σήμανε την ολοκλήρωση της σειράς του 2004, ενώ το δεύτερο, με τίτλο «Towards a sustainable and flexible work organisation» («Προς μια βιώσιμη και ευέλικτη οργάνωση της εργασίας»), έθιξε ένα νέο θέμα. Το σεμινάριο για το θέμα εργασίας εξέτασε τα κύρια σημεία της πολιτικής και κοινωνικής ημερήσιας διάταξης, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην αγορά εργασίας για τους εργαζομένους μεγαλύτερης ηλικίας, της στήριξης της ενεργούς γήρανσης και της βελτίωσης της διά βίου εκπαίδευσης και της απασχολησιμότητας. Το σεμινάριο σχετικά με την ευέλικτη οργάνωση της εργασίας επικεντρώθηκε στην ευελιξία ως προς το χρόνο και την οργάνωση της εργασίας.

Στόχος της σειράς των σεμιναρίων είναι να δοθούν ευκαιρίες μετάδοσης των γνώσεων που θα μπορούσαν να συμβάλουν στη διευκόλυνση της διαδικασίας διαμόρφωσης αποφάσεων στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής κοινωνικής πολιτικής και να βοηθήσουν τους κοινωνικούς φορείς σε εθνικό επίπεδο να επιτύχουν τους στόχους της Ατζέντας της Λισσαβόνας. Η δικτύωση, η ανταλλαγή εθνικών εμπειριών και η προώθηση της γνώσης των προτεραιοτήτων της ευρωπαϊκής πολιτικής αποτελούν καίρια στοιχεία αυτής της στρατηγικής. Το 2005 η δομή παρέμεινε η ίδια με τις προηγούμενες σειρές: επισκόπηση των πολιτικών της ΕΕ και του έργου του Ιδρύματος, παρουσίαση των εθνικών καταστάσεων, εξέταση των παραδειγμάτων διάφορων επιχειρήσεων και ομιλία επί του θέματος από έναν εμπειρογνώμονα.

Η τριμερής δομή – με τη συμμετοχή εκπροσώπων των κοινωνικών εταίρων, εθνικών κυβερνήσεων και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής – θεωρείται σημαντικός παράγοντας για την επιτυχία των σεμιναρίων του 2005. Η ευκαιρία να συζητηθούν θέματα μεταξύ διαφόρων μερών θεωρήθηκε σημαντική, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Οι συμμετέχοντες είχαν αρκετό χρόνο στη διάθεσή τους ώστε να μπορέσουν να αναπτύξουν μια μεθοδολογική προσέγγιση, να δικτυωθούν και να δημιουργήσουν άτυπες επαφές.

Το 2006, η σειρά σεμιναρίων του Ιδρύματος θα συνεχιστεί, στο πλαίσιο των εν εξελίξει δραστηριοτήτων του Ιδρύματος, με ένα σεμινάριο σχετικά με την απασχολησιμότητα και την ευελιξία με ασφάλεια (flexicurity). Θα συνεχίσει η επικοινωνιακή στρατηγική που χρησιμοποιήθηκε στη σειρά σεμιναρίων του 2005 προσφέροντας στους συμμετέχοντες ειδικά αφιερωμένη ιστοσελίδα και διαθέτοντας πληροφορίες για το σεμινάριο και τις συνεισφορές των ομιλητών στον δικτυακό τόπο του Ιδρύματος.

<http://www.eurofound.eu.int/events/fss.htm>

4

Αξιολόγηση της προσφοράς μας

Η αποτελεσματικότητα του Ιδρύματος και ο αντίκτυπος του στις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας των Ευρωπαίων πολιτών έχει μεγάλη σημασία για όλους όσους έχουν λόγο ή έστω και ενδιαφέρον για το έργο του Ιδρύματος, για το κοινό στο οποίο απευθύνεται, και, φυσικά, για τα μέλη του προσωπικού του. Το να γνωρίζει κανείς ότι η εργασία του είναι χρήσιμη και αποτελεί κίνητρο για την συνεχή επιδίωξη της αρίστευσης.

Η εντολή του Ιδρύματος είναι να συνεισφέρει στο σχεδιασμό και τον προγραμματισμό καλύτερων συνθηκών διαβίωσης και εργασίας στην Ευρώπη. Το Ίδρυμα επιδιώκει να διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στον τομέα αυτόν, αποτελώντας κέντρο εμπειρογνωμοσύνης τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Στο πλαίσιο της επιδίωξης υψηλής αποδοτικότητας, η έρευνα πρέπει να δείχνει την αξία του χρήματος και να επιδεικνύει τον αντίκτυπο. Η μέτρηση του αντίκτυπου του έργου του Ιδρύματος αποτελεί εν μέρει δραστηριότητα αξιολόγησης και εν μέρει δραστηριότητα παρακολούθησης. Στο πλαίσιο του συστηματικού του προγράμματος αξιολόγησης, το 2006 το Ίδρυμα θα αναθέσει σε εξωτερικό φορέα την εταιρική αξιολόγηση του έργου και της αποτελεσματικότητάς του.

Η αποτελεσματική παρακολούθηση του αντίκτυπου του έργου του Ιδρύματος απαιτεί την καταγραφή της χρήσης του από το κοινό στο οποίο στοχεύει. Η «σημαντική απόδειξη χρήσης» αποτελεί το κείμενο στοιχείο στο σύστημα που εφαρμόζει το Ίδρυμα για την παρακολούθηση και τον εντοπισμό του αντίκτυπου του. Έτσι το Ίδρυμα θα μπορέσει να κρίνει αν το έργο του φθάνει στις ομάδες στόχους του και πώς χρησιμοποιούν οι ομάδες αυτές το έργο του.

Το 2005 το Ίδρυμα κατόρθωσε να συμβάλει σε μεγάλο βαθμό στην πολιτική και τη νομοθεσία σε επίπεδο ΕΕ: τούτο είναι εν πολλοίς το αποτέλεσμα της κατανόησης της φύσης των δεσμών μεταξύ έρευνας και πληροφόρησης, αλλά και των αναγκών και ενδιαφερόντων των φορέων ανάπτυξης πολιτικής. Ωστόσο, πρέπει να γίνει καλύτερα κατανοητή η αλληλεπίδραση μεταξύ έρευνας και πολιτικής. Το Ίδρυμα θα προσπαθήσει να αναπτύξει τους μηχανισμούς της μέτρησης του αντίκτυπου της έρευνας στην πολιτική και στη δημιουργία ευκαιριών για την ενεργό σύνδεση μεταξύ έρευνας και πολιτικής.

Το Ίδρυμα όρισε τέσσερις βασικούς δείκτες για την αξιολόγηση της σημαντικής χρήσης του έργου και των δραστηριοτήτων του. Οι δείκτες αυτοί παρουσιάζονται στη συνέχεια.

Ευρωπαϊκό επίπεδο

Η συμβολή στη διαδικασία ανάπτυξης πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ αποτελεί στρατηγικό στόχο του Ιδρύματος μείζονος σημασίας. Ο στόχος αυτός συνεπάγεται την παροχή εξατομικευμένων πληροφοριών, αξιόπιστων δεδομένων και άρτιων αναλύσεων σε διάφορους φορείς χάραξης πολιτικής.

Το 2005 ήταν μια επιτυχής χρονιά για αυξημένη προβολή και θετική αναγνώριση του Ιδρύματος από τα ενδιαφερόμενα μέρη σε επίπεδο ΕΕ, καθώς και για την αποτελεσματική συμβολή του Ιδρύματος στη νομοθετική διαδικασία της ΕΕ.

Στην κατάρτιση νομοθετικών εγγράφων και εγγράφων πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ, παρατηρήθηκε αύξηση κατά 150% του αριθμού παραπομπών, παράθεσης αποσπασμάτων και άμεσης χρήσης του έργου αυτού (49 συνολικά περιπτώσεις) στο έργο του Ιδρύματος.

Το 2005, το έργο του Ιδρύματος αναγνωρίστηκε σε διάφορους τομείς σε επίπεδο ΕΕ:

- Τα θέματα που εμφανίζονται στα πολιτικά έγγραφα της ΕΕ για τα οποία χρησιμοποιήθηκαν η εμπειρογνομοσύνη και τα προϊόντα του Ιδρύματος ήταν η απασχόληση και οι συνθήκες εργασίας, η αναδιάρθρωση, θέματα φύλου, ο κοινωνικός διάλογος και η δημογραφική αλλαγή. Το 2005 θεματικός «νικητής» ήταν το EMCC και ειδικότερα το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο της Αναδιάρθρωσης (ERM), του οποίου η προβολή αυξήθηκε σημαντικά μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων μερών.
- Η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις «Αναδιρθώσεις και την απασχόληση» ζητά ρητά από το Ίδρυμα και το EMCC να αναπτύξουν περαιτέρω πηγές τόσο για ποσοτική όσο και για ποιοτική ανάλυση και παρακολούθηση προκειμένου να εξασφαλισθούν πιο σταθερές βάσεις για τον δημόσιο διάλογο σχετικά με τις αναδιρθώσεις και τις μετεγκαταστάσεις επιχειρήσεων.
- Η χρησιμότητα των δεδομένων και πορισμάτων του ERM αναγνωρίστηκε στην άτυπη υπουργική σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου με θέμα την αναδιάρθρωση, η οποία πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της Προεδρίας του Λουξεμβούργου.
- Το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την «Ενίσχυση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας: συνέπειες των βιομηχανικών αλλαγών στην πολιτική και το ρόλο των ΜΜΕ» καλεί την Επιτροπή να αναθέσει σε ομάδα εμπειρογνομόνων τη σύνταξη έκθεσης προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, βασιζόμενη σε μεγάλο βαθμό στην εμπειρογνομοσύνη του Ιδρύματος και του EMCC σε θέματα αναδιάρθρωσης και κοινωνικού διαλόγου.
- Η παρουσίαση του Ιδρύματος ενώπιον της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με θέμα «Demographic change in a life course perspective» («Δημογραφική αλλαγή υπό την προοπτική της διάρκειας του βίου») οδήγησε στην υιοθέτηση των προτάσεων του Ιδρύματος από ορισμένους βουλευτές· κατόπιν τούτου, τροποποιήθηκε η έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου επί της Πράσινης Βίβλου της Επιτροπής σχετικά με τη δημογραφική αλλαγή.

Κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης

Η προληπτική στρατηγική σε θέματα Τύπου, η οποία αναπτύχθηκε σε διάστημα πέντε ετών και προωθεί την επικοινωνία με δημοσιογράφους από όλη την Ευρώπη ασχολούμενους με κοινωνικοοικονομικά θέματα, εξασφαλίζει τη συχνή προβολή του έργου και των πορισμάτων του Ιδρύματος από τα ευρωπαϊκά μέσα ενημέρωσης. Συνολικά, εκδόθηκαν 37 ανακοινώσεις Τύπου στο πλαίσιο των εργασιών του Ιδρύματος σε θέματα Τύπου, με αποτέλεσμα περισσότερα από 800 άρθρα, 10 αναφορές σε τηλεοπτικές ειδήσεις και 22 συνεντεύξεις και αναφορές σε ραδιοφωνικές ειδήσεις.

Περίπου 12 συνεντεύξεις Τύπου και ενημερώσεις δημοσιογράφων πραγματοποιήθηκαν σε διάφορα μέρη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έγιναν 180 ερωτήσεις από δημοσιογράφους κατά τη διάρκεια του έτους, έναντι 460 το 2004, μείωση που αντικατοπτρίζει την αναδιοργάνωση της ενότητας για τον Τύπο του δικτυακού τόπου του Ιδρύματος, χάρη στην οποία παρέχεται καλύτερη πρόσβαση στην πληροφόρηση.

Τα περισσότερα άρθρα, κύρια θέματα, συνεντεύξεις και ραδιοτηλεοπτικές αναφορές που καλύπτουν το έργο του Ιδρύματος είναι πρωτίστως αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων του Ιδρύματος σε θέματα Τύπου, αλλά ολοένα και συχνότερα το έργο του Ιδρύματος χρησιμοποιείται ως υλικό αναφοράς. Τούτο είναι αποτέλεσμα των συνεχιζόμενων προσπαθειών του Ιδρύματος να γίνει το Ίδρυμα η κορυφαία πηγή γνώσης στην Ευρώπη σχετικά με την κοινωνικοοικονομική πρόοδο.

Το νέο σύστημα παρακολούθησης των μέσων ενημέρωσης, που μετρά το εύρος αντικειμένου και το είδος κάλυψης στα άρθρα των εφημερίδων, δείχνει ότι η εικόνα, το έργο και τα πορίσματα του Ιδρύματος έγιναν γνωστά σε 12 περίπου εκατ. ανθρώπους κατά τη διάρκεια του έτους. Σε αρκετές περιπτώσεις, το έργο του Ιδρύματος έγινε πρωτοσέλιδο μεγάλων καθημερινών εφημερίδων, όπως της *Le Monde* στη Γαλλία, της *Aamulehti* στη Φινλανδία, της *Mlada Fronta Dnes* στη Δημοκρατία της Τσεχίας και της *Wirtschaftsblatt* στην Αυστρία. Ολοένα και συχνότερες γίνονται επίσης οι αναφορές στο έργο του Ιδρύματος που περιέχονται σε κύρια άρθρα και στήλες σχολιασμού.

Ιδιαίτερη σημασία για την αυξημένη προβολή του Ιδρύματος και του έργου του στα μέσα ενημέρωσης είχαν οι δραστηριότητες σε θέματα Τύπου κατά τη διάρκεια επισκέψεων στην Αυστρία, την Ισπανία, τη Σλοβενία, την Ιρλανδία και τη Σουηδία.

Συμμετοχή σε εξωτερικές εκδηλώσεις

Μέλη του προσωπικού του Ιδρύματος συμμετείχαν σε 95 εξωτερικές εκδηλώσεις το 2005, εκ των οποίων σε 66 περιπτώσεις συμμετείχαν ενεργά ως ομιλητές ή πρόεδροι σε συνεδριάσεις. Μεταξύ των εκδηλώσεων αυτών, οι 25 περίπου οργανώθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο Υπουργών και τη Eurostat, 12 οργανώθηκαν από ομοσπονδιακά υπουργεία και οι υπόλοιπες από οργανώσεις κοινωνικών εταίρων, ΜΚΟ και ερευνητικά ιδρύματα. Στον κατωτέρω πίνακα αναλύονται οι εκδηλώσεις αυτές κατά θέμα.

Θέματα εξωτερικών εκδηλώσεων στις οποίες συμμετείχαν μέλη του προσωπικού του Ιδρύματος

Θέμα	Αριθμός εκδηλώσεων
Όλα τα θέματα	12
Εργασιακές σχέσεις και εταιρικότητα	21
Κοινωνική συνοχή	26
Απασχόληση και συνθήκες εργασίας	9
Ισορροπία επαγγελματικής-προσωπικής ζωής	11
Απασχόληση σε συνδυασμό με εργασιακές σχέσεις	3
Αναδιάρθρωση	13

Παραθέσεις σε ακαδημαϊκά κείμενα

Μεγάλο μέρος του έργου του Ιδρύματος, που αποτελεί κοινωνική έρευνα προσανατολισμένη στην πολιτική, εισέρχεται στο ακαδημαϊκό πεδίο μέσω περιοδικών και άρθρων, όπου μπορεί να διαδραματίσει ρόλο στην ανάπτυξη ιδεών και την περαιτέρω έρευνα.

Το Ίδρυμα καταγράφει τον αριθμό των αναφορών και τον αριθμό των διαφόρων επιστημονικών περιοδικών στα οποία εμφανίζονται οι αναφορές. Καθότι δεν είναι ποτέ δυνατό να εντοπιστούν όλες οι αναφορές, ο συνολικός αριθμός που αναφέρεται θεωρείται πάντα ως ελάχιστος αριθμός. Η πάγια πρακτική είναι να καταγράφονται οι αναφορές σε διάστημα δύο ετών, δεδομένου ότι μεσολαβεί μια χρονική καθυστέρηση μεταξύ της δημοσίευσης μιας έρευνας και της κυκλοφορίας της στις καθιερωμένες εξωτερικές δημοσιεύσεις. Είναι επίσης σημαντικό να γνωρίζουμε πόσο συχνά τα σημαντικά περιοδικά παραθέτουν το ερευνητικό έργο του Ιδρύματος.

Παραθέματα σε επιστημονικά περιοδικά

Κατά τη διάρκεια του 2004 και του 2005, δημοσιεύθηκαν παραθέματα από το ερευνητικό έργο του Ιδρύματος τουλάχιστον σε 350 άρθρα, δημοσιευμένα σε 220 διαφορετικά περιοδικά, όπως αποδελτιώθηκαν από τις ακόλουθες βάσεις δεδομένων: Scopus, Social Sciences Citation Index, PsycLIT, Econlit, CSA Sociological Abstracts, CSA Worldwide Political Science Abstracts και Emerald Management Reviews.

Παραθέματα από το έργο του Ιδρύματος δημοσιεύθηκαν σε περισσότερα από τα 14 περιοδικά που παρατίθενται στη συνέχεια, αλλά ο παρακάτω πίνακας περιλαμβάνει μόνο τα περιοδικά με περισσότερα από τέσσερα παραθέματα κατά τη διετία 2004–2005.

Επιστημονικά περιοδικά στα οποία έγιναν τέσσερις ή περισσότερες αναφορές στο έργο του Ιδρύματος κατά την περίοδο 2004–5

Περιοδικό	Αριθμός παραθεμάτων
European Journal of Industrial Relations	12
International Journal of Comparative Labour Law and Industrial Relations	11
Industrial Relations Journal	11
Economic and Industrial Democracy	10
Work, Employment and Society	8
Social Science and Medicine	7
Journal of Occupational and Environmental Medicine	6
British Journal of Industrial Relations	5
Employee Relations	5
European Journal of Work and Organizational Psychology	5
Foresight	5
Journal of Occupational Health Psychology	5
International Journal of Human Resource Management	4
International Journal of Occupational and Environmental Health	4

Κύρια ακαδημαϊκά πεδία

Άλλος ένας τρόπος μέτρησης του αντίκτυπου του Ιδρύματος στην ακαδημαϊκή σφαίρα είναι μέσω της χρήσης των δεικτών απήχησης του ISI, που καλύπτουν 54 διαφορετικές κατηγορίες κοινωνικών επιστημών. Οι αναφορά στις κατηγορίες αυτές παρέχουν μια ένδειξη του εύρους, του βάθους και της ποιότητας των περιοδικών στα οποία δημοσιεύεται το έργο του Ιδρύματος. Οι δείκτες απήχησης του ISI για το 2004, που κυκλοφόρησαν το καλοκαίρι του 2005, δείχνουν ότι σε 24 από τις 54 κατηγορίες δημοσιεύονται παραθέματα από το ερευνητικό έργο του Ιδρύματος.

Τα συχνότερα παραθέματα παρουσιάστηκαν σε κορυφαία περιοδικά που ειδικεύονται σε μία από τους ακόλουθες τέσσερις κατηγορίες: εργασιακές σχέσεις και δημόσια απασχόληση, περιβαλλοντική και επαγγελματική υγεία· εφαρμοσμένη ψυχολογία· και κοινωνιολογία.

Συνθήκες διαβίωσης

Ισορροπία επαγγελματικής-προσωπικής ζωής: η στρατηγική προοπτική (Work-life balance: the strategic perspective)

8 Μαρτίου, Κοπεγχάγη, Δανία

Οργανώθηκε από το CBAF (Κέντρο για την ισορροπία επαγγελματικής-προσωπικής ζωής)

Ομιλητής: Henrik Litske.

Αντιμέτωπιση της δημογραφικής αλλαγής: μια νέα αλληλεγγύη μεταξύ γενεών (Confronting demographic change: a new solidarity between generations)

11–12 Ιουλίου, Βρυξέλλες, Βέλγιο

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Εισηγητής: Hubert Krieger.

Διακομματική Ομάδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη γήρανση

20 Σεπτεμβρίου, Βρυξέλλες, Βέλγιο

Ομιλήτρια: Gerlinde Ziniel.

Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Ηλικιωμένων (European Federation of Older Persons-EURAG): 18^ο διεθνές συνέδριο

30 Σεπτεμβρίου – 01 Οκτωβρίου, Λιουμπλιάνα, Σλοβενία

Οργανώθηκε από την EURAG

Πρόεδρος ομάδας συνόδου εργασίας: Robert Anderson.

Εργασιακές σχέσεις

Κοινωνικός διάλογος και βιομηχανική αλλαγή (Social dialogue and industrial change)

24 Φεβρουαρίου, Βρυξέλλες, Βέλγιο

Σύνοδος εργασίας Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (EOKE) – Συμβουλευτικής Επιτροπής Βιομηχανικών Μεταλλαγών (CCMI)

Ομιλήτρια: Isabella Biletta

Πρόληψη και επίλυση συγκρούσεων (Prevention and resolution of conflicts)

22–23 Απριλίου, Σόφια, Βουλγαρία

Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Συνομοσπονδίας Συνδικάτων (ETUC)

Ομιλητής: Timo Kauppinen

Σεμινάριο ευρωπαϊκού κοινωνικού διαλόγου για την αδήλωτη εργασία (European social dialogue seminar on undeclared work)

19 Σεπτεμβρίου, Βρυξέλλες, Βέλγιο

Κοινό σεμινάριο ETUC/ Ένωση Συνομοσπονδιών της Βιομηχανίας και των Εργοδοτών της Ευρώπης (UNICE)

Ομιλήτρια: Isabella Biletta

Συμμετοχή των εργαζομένων σε έναν κόσμο που βαίνει προς την παγκοσμιοποίηση (Employee involvement in a globalising world)

14–15 Οκτωβρίου, Φρανκφούρτη, Γερμανία

Διεθνές συμπόσιο

Ομιλήτρια: Σταυρούλα Δημητριάδη

Κοινωνικός διάλογος: διαφορετικές φωνές, κοινό όραμα (Social dialogue : different voices, common vision)

17 Νοεμβρίου, Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο

Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, Ηνωμένο Βασίλειο

Το συνέδριο πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της προεδρίας του Ηνωμένου Βασιλείου στην ΕΕ.

Ομιλητής: Timo Kauppinen

Εργασιακές σχέσεις στην ΕΕ, την Ιαπωνία και τις ΗΠΑ (Industrial relations in the EU, Japan and USA)

24–25 Νοεμβρίου, Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο

Σύνοδος εργασίας του EIRO

Ομιλητές: Isabella Biletta, David Foden, Σταυρούλα Δημητριάδη

Συνθήκες εργασίας

Κοινό σεμινάριο της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη (OEE), της ΔΟΕ και της Eurostat σχετικά με την ποιότητα ζωής

11–13 Μαΐου, Γενεύη, Ελβετία

OEE/ILO/Eurostat

Ομιλήτρια: Greet Vermeylen.

Ανασκόπηση του θέματος της παρενόχλησης/βίας στο χώρο εργασίας (Review on harassment/violence at the workplace)

12 Μαΐου, Βρυξέλλες, Βέλγιο

Κοινό σεμινάριο των κοινωνικών εταίρων της ΕΕ σχετικά με τη βία και την παρενόχληση στο χώρο εργασίας

Ομιλητής: John Hurley.

Κατάρτιση και απασχολησιμότητα (Training and employability)

21–22 Ιουνίου, Λουξεμβούργο

Κοινή δραστηριότητα του EWCO και της λουξεμβουργιανής προεδρίας της ΕΕ

Ομιλητές: Willy Buschak, Jean-Michel Miller, Bernard Housett, John Hurley and Greet Vermeylen.

1^ο διεθνές συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης Δειγματοληπτικών Ερευνών (1st international European Survey Research Association conference)

18–22 Ιουλίου, Βαρκελώνη, Ισπανία

Ευρωπαϊκή Ένωση Δειγματοληπτικών Ερευνών

Ομιλητής: Enrique Fernandez.

Χώροι εργασίας υψηλής απόδοσης: γιατί οι άνθρωποι είναι σοβαρή υπόθεση (High performance workplaces: because people mean business)

15 Σεπτεμβρίου, Λονδίνο Ηνωμένο Βασίλειο

Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, Ηνωμένο Βασίλειο

Ομιλητής: Enrique Fernandez.

Επιτυχίες, παράδοξα και αδυναμίες: εμπειρίες από την πρόσφατη μεταρρύθμιση στον τομέα της διαχείρισης ανθρώπινων πόρων στις δημόσιες υπηρεσίες (Successes, paradoxes and shortcomings: experiences with recent HRM–reform in the public services)

26–27 Σεπτεμβρίου, Μάαστριχτ, Κάτω Χώρες

Σεμινάριο του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Δημόσιας Διοίκησης (EIPA)

Ομιλητής: Jean-Michel Miller.

Ευρωπαϊκό παρατηρητήριο της αλλαγής

Η διεθνοποίηση της απασχόλησης: μια πρόκληση για δίκαιη παγκοσμιοποίηση (The internationalisation of employment: a challenge for a fair globalisation)

11–12 Απριλίου, Γαλλία

ΔΟΕ/Γαλλικό Υπουργείο Εργασίας, Απασχόλησης και Κοινωνικής Συνοχής

Ομιλήτρια: Barbara Gerstenberger.

Σύνοδος ολομελείας της επιτροπής τομεακού κοινωνικού διαλόγου του τομέα της αλιείας (Plenary meeting of the sectoral social dialogue committee of the fishing industry)

14 Οκτωβρίου, Βρυξέλλες, Βέλγιο

Ομιλητής: Torsten Müller.

1^η διεθνής διάσκεψη της οργάνωσης MIRE (Διαχείριση της Καινοτόμου Αναδιάρθρωσης στην Ευρώπη) [1st international conference of MIRE (Managing Innovative Restructuring in Europe)]

7–8 Δεκεμβρίου, Παρίσι, Γαλλία

MIRE

Ομιλητής: Donald Storrrie.

Η απασχόληση σε καιρούς αλλαγής – τεχνολογία, τόπος και περιβάλλον (Employment in a time of change – technology, location and environment)

7–8 Δεκεμβρίου, Βρυξέλλες, Βέλγιο

Σοσιαλιστική Ομάδα Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Ομιλήτρια: Barbara Gerstenberger.

Γενικά

Ενότητα πέρα από διαφορές: ανάγκη ενός ενιαίου συστήματος επιθεώρησης της εργασίας (Unity beyond differences: the need for an integrated labour inspection system)

9–11 Μαρτίου, Mondorf-les-Bains, Λουξεμβούργο

ΔΟΕ/Λουξεμβουργιανή προεδρία της ΕΕ

Ομιλητής: Willy Buschak.

Νέες προοπτικές της κοινωνικής πολιτικής (New perspectives of social policy)

8 Απριλίου, Baden, Αυστρία

Αυστριακό Ομοσπονδιακό Επιμελητήριο Εργασίας

Ομιλητής: Willy Buschak (κεντρική ομιλία).

Τα νέα της ΕΕ. Ευρωπαϊκή πληροφόρηση 2005 (What's new in the EU?: European information 2005)

14–15 Απριλίου, Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο

Ευρωπαϊκή Ένωση Πληροφόρησης (European Information Association) (14^ο ετήσιο συνέδριο)

Ομιλήτρια: Elisabeth Lagerlöf.

Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας

Ετήσια έκθεση 2005

2006 – 32 – 21 x 29,7 cm